

Оюу Толгой ХХК

Орон нутгийн харилцаа

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлыг хангах удирдлагын төлөвлөгөө

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

АГУУЛГА

1	ТАНИЛЦУУЛГА	4
1.1	Зорилго	4
1.2	Хэрэглээ	4
1.3	Эхлэх огноо.....	4
1.4	Эрх мэдэл ба удирдлага	4
2	ХАМРАХ ХҮРЭЭ	5
2.1	Удирдлагын төлөвлөгөөний хамрах хүрээ	5
2.2	Бусад удирдлагын төлөвлөгөөтэй давхцах байдал	5
3	ГҮЙЦЭТГЭХ ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА	7
3.1	Удирдлагын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд гүйцэтгэх гол үүрэг, хариуцлага	7
3.2	Гол уялдаа холбоо.....	7
4	ТӨСЛИЙН СТАНДАРТУУД	8
4.1	Монгол улсын холбогдох стандартууд	8
4.2	БОНБНУ-ний шаардлага.....	9
4.3	Монгол улсын засгийн газрын өмнө хүлээсэн бусад үүрэг амлалт, шаардлагууд	9
4.4	Олон улсын холбогдох стандарт, удирдамжууд.....	10
4.5	Оюутолгой, Рио Тинто компаниудын холбогдох стандартууд.....	13
4.6	Оюу Толгой компани мөрдөхөөр үүрэг амлалт авсан салбарын бусад удирдамжууд ..	17
4.7	Төслийн холбогдох стандартуудын хураангуй	17
5	НӨЛӨӨЛӨЛ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ БА УДИРДЛАГЫН ХЯНАЛТУУД	18
5.1	Хураангуй.....	18
5.2	Төлөвлөгөөний зорилго, зорилт	22
5.3	Орон нутгийн болон бусад гол оролцогч талууд.....	23
5.4	УДИРДЛАГЫН ХЯНАЛТУУД	25
6	ХЭРЭГЖИЛТИЙН ХУВААРЬ	32
6.1	Удирдлагын төлөвлөгөөний хяналт шинэчлэлт	32
6.2	Хэрэгжүүлэхээр товлосон хугацаа	32
7	ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ	33
7.1	Хяналт шинжилгээний шаардлагуудын тойм.....	33
7.2	Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүд	33
7.3	Хяналт шинжилгээний үндсэн үйл ажиллагаа	34
8	СУРГАЛТ	35
9	АУДИТ БА ТАЙЛАГНАЛ	36
9.1	Аудит	36
9.2	БАРИМТ БИЧГИЙН ГАДААД АУДИТ	36
9.3	БАРИМТ БИЧГИЙН ХАДГАЛАЛТ	36
10	БАРИМТ БИЧГИЙН ХЯНАЛТ	37

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

ХҮСНЭГТҮҮД

Хүснэгт 1: Гол үүрэг, хариуцлага	7
Хүснэгт 2: Удирдлагын үндсэн хяналтууд	23
Хүснэгт 3: Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх гол үе шатууд 2012-13 он.....	27
Хүснэгт 4: Гүйцэтгэлийн үндсэн үзүүлэлт, хяналт шинжилгээний үйл ажиллагаа – Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдал ...	28
Хүснэгт 5: Хяналт шинжилгээний үндсэн арга хэмжээ	29

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

1 ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Зорилго

Удирдлагын төлөвлөгөөний зорилго нь

- Удирдлагын төлөвлөгөөний хамрах хүрээг тодорхойлж, хэрэгжилттэй холбоотой удирдлагын харилцааг харуулах
- Үүрэг хариуцлагыг тодорхойлох
- Энэхүү удирдлагын төлөвлөгөөнд хамаарах төслийн стандартуудыг тодорхойлох;
- Энэ удирдлагын төлөвлөгөөнд хамаарах төслийн хариуцах асуудлууд, үйл ажиллагааны дүрэм, журмыг тодорхойлох
- Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүдийг оролцуулсан мониторинг хийх болон тайлагнах журмыг тодорхойлох
- Сургалтын шаардлагыг тодорхойлох
- Туслах баримт бичиг болон мэдээллийн лавлагаа авах мэдээллийг харуулах.

1.2 Хэрэглээ

Энэхүү удирдлагын төлөвлөгөөнд тусгагдсан шаардлагууд нь Оюу Толгойн бүх үйл ажиллагаанд хамаарна.

Тус удирдлагын төлөвлөгөөг Рио Тинто компанийн Орон нутаг, нийгмийн асуудал эрхэлсэн захирлын хариуцдаг 2015 оны 4-р сарын 1-ний өдрийн Орон нутгийн стандартад тулгуурлаж боловсруулсан болно. Рио Тинто компанийн Орон нутгийн стандартыналиваа өөрчлөлт нь Оюу Толгой компанийн удирдлагын төлөвлөгөөнд өөрчлөлт оруулахад хүргэж болно.

1.3 Эхлэх огноо

Тус удирдлагын төлөвлөгөө 2013 оны 9-р сарын 1-нээс хүчин төгөлдөр болно.

1.4 Эрх мэдэл ба удирдлага

Оюу Толгой компанийн Гүйцэтгэх хороо 2013 оны 9 сарын 1-ний өдөр энэхүү удирдлагын төлөвлөгөөг батлав.

Оюу Толгой компанийн Орон нутгийн харилцааны хэлтсийн ерөнхий менежер тус удирдлагын төлөвлөгөөг хадгалах, удирдах ажиллагааг гүйцэтгэнэ. Төслийн зураг төсөл, журам өөрчлөгдсөнийг тусгах үүднээс ойрхон давтамжтай шинэчлэх шаардлага гараагүй нөхцөлд төлөвлөгөөнд өөрчлөлт, шинэчлэл оруулах шаардлагатай эсэхийг тодорхойлох зорилгоор тус удирдлагын төлөвлөгөөг хоёр жил тутам хянаж үзнэ. Тус удирдлагын төлөвлөгөөнд өөрчлөлт оруулах аливаа хүсэлтийг тухайн албан тушаалтанд тавих ба төлөвлөгөөнд өөрчлөлт оруулах журамд заасны дагуу хянуулж батлуулна.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

2 ХАМРАХ ХҮРЭЭ

2.1 Удирдлагын төлөвлөгөөний хамрах хүрээ

Энэхүү удирдлагын төлөвлөгөө нь гүйцэтгэгчдийн үйл ажиллагааг оролцуулсан Оюу Толгой компанийн бүх үйл ажиллагаанд хамаарна. Гүйцэтгэгчдийг оролцуулан ОТ-н бүх ажилтан хэрэгжилтийг хариуцана. Гүйцэтгэгчдийн хэрэгжилтийг Гүйцэтгэгчдийн удирдлагын тогтолцоо баримт бичигт тусгасан болно. (ОТ-07-PLN-0001-Е). Удирдлагын төлөвлөгөөнд тусгасан удирдлагын хяналт нь Төслийн талбай дах хэрэгжилтийг тодорхойлно.

2.2 Бусад удирдлагын төлөвлөгөөтэй давхцах байдал

Энэхүү удирдлагын төлөвлөгөө нь Байгаль орчин, нийгмийн удирдлагын төлөвлөгөөнд (БОНУТ) (ОТ-10-PLN0003-Е) тусгагдсан бөгөөд Оюу Толгой төслийн Үйл ажиллагааны удирдлагын багц төлөвлөгөөний нэг хэсэг мөн.

Энэхүү удирдлагын төлөвлөгөө нь орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдалд хамааралтай бусад удирдлагын төлөвлөгөөтэй давхцаж, харилцан уялдаа холбоотой байна. Үүнд:

- Агаар мандалд ялгаруулах хийн хаягдлын удирдлагын төлөвлөгөө (ОТ-10-Е2-PLN-0001-Е), тухайлбал ОТ-н үйл ажиллагаанаас үүссэн тоосны нөлөөллийг зохицуулахтай холбоотой;
- Дуу шуугиан, чичиргээний удирдлагын төлөвлөгөө (ОТ-10-Е6-PLN-0001-Е), тухайлбал ОТ-н үйл ажиллагаанаас гарах дуу шуугиан нөлөөллийг зохицуулахтай холбоотой;
- Аюултай материал, эрдсийн бус хог хаягдлын удирдлагын төлөвлөгөө (ОТ-10-Е15-PLN-0001-Е), тухайлбал орон нутгийн иргэдийг аюултай хог хаягдлын нөлөөллөөс хамгаалахтай холбоотой
- Усны нөөцийн удирдлагын төлөвлөгөө (ОТ-10-Е11-PLN-0001-Е), тухайлбал ундны усан хангамжийг хамгаалахтай холбоотой;
- Уурхайн хаалтын төлөвлөгөө (ОТ-10-Е14-PLN-0002-Е), тухайлбал уурхайн үйл ажиллагаа зогсох үед үлдэж буй бодит аюулаас орон нутгийн иргэдийг хамгаалахтай холбоотой;
- Хүн амын шилжилт хөдөлгөөний удирдлагын төлөвлөгөө (ОТ-10-PLN-0007-Е), тухайлбал Ханбогд сумын нутагт Оюу Толгой компанийн ажилчид болон ажил хайгч иргэдийн шилжин суурьшилтаас гарах сөрөг үр дагаварыг бууруулахтай холбоотой;
- Газар хөндөх зөвшөөрөл олгох журам - тухайлбал эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх тоос шороотой холбоотой газар хөндөлтийг бууруулахтай холбоотой;
- Тээврийн удирдлагын төлөвлөгөө - тухайлбал замын ослыг бууруулах, тоос шороог багасгах, замын хөдөлгөөн, эрсдэлийн талаарх олон нийтийн ойлголт, ухамсарыг нэмэгдүүлэхтэй холбоотой;
- Олон талт хамтын ажиллагааны төлөвлөгөө -тухайлбал нийтийн эрүүл мэндийн талаар олон нийтийн ойлголт, ухамсарыг нэмэгдүүлэхтэй холбоотой;
- Ослын үед авах арга хэмжээний төлөвлөгөө - тухайлбал осол гарах нөхцөлд олон нийтийн бэлэн байдалдтай холбоотой;
- Хөдөлмөр эрхлэлтийн удирдлагын төлөвлөгөө (HR-10-PLN-0001-Е), тухайлбал ОТ компанийн ажилчдын зан үйлтэй холбоотойгоор;

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

- Аюулгүй байдал, хүний эрхийн удирдлагын төлөвлөгөө (ОТ-12-PLN-0013-Е), тухайлбал харуул хамгаалалтын ажилтнуудын зан үйл, удирдлага зохицуулалттай холбоотой.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

3 ГҮЙЦЭТГЭХ ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА

3.1 Удирдлагын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд гүйцэтгэх гол үүрэг, хариуцлага

Энэхүү төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд гүйцэтгэх үндсэн үүрэг болон хариуцлагыг доор тоймлон харуулав.

Хүснэгт 1: Гол үүрэг, хариуцлага

Үүрэг	Хариуцлага
Оюу Толгой компанийн Нийгмийн харилцааны Ерөнхий менежер	Төлөвлөгөөний хамрах хүрээ, хэрэгжилтийн ерөнхий хариуцлага. Энэ төлөвлөгөөний боловсруулалт, хяналт шинжилгээ, өөрчлөлт оруулах.
Оюу Толгой компанийн Орон нутгийн түншлэл, тусламж хариуцсан Менежер	Төлөвлөгөөний гүйцэтгэлд дэмжлэг үзүүлэх. Үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг удирдан зохицуулах.
ОТ-н Бүс нутгийн оролцоо хариуцсан Ахлах мэргэжилтэн (Нийгмийн)	Энэ төлөвлөгөөг цаг тухайд нь хэрэгжүүлж, гүйцэтгэгч байгууллага болон бусад оролцогч талуудтай хамтран ажиллах Төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Одоогоор төслийн нөлөөллийн бүсэд амьдарч буй орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэндийг сайжруулахаар олон байгууллага ажиллаж байна. Үүнд Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага (ДЭМБ), Монгол улсын Эрүүл мэндийн яам, Өмнөговь аймгийн болон сумдын эрүүл мэндийн байгууллагууд, ТББ, олон нийтийн байгууллагууд багтана. Тус удирдлагын төлөвлөгөөнд тодорхойлсноор Оюу Толгой компани орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэндийг хамгаалж, сайжруулахын тулд эдгээр түнш байгууллагуудтай хамтран ажиллана.

3.2 Гол уялдаа холбоо

Энэхүү удирдлагын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд дараах албан тушаалтнууд голлон оролцоно (ө.х.Тус удирдлагын төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй)

- Байгаль орчин, уурхайн талбайн гаднах аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдалтай холбоотойгоор Эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, байгаль орчин, аюулгүй байдлын баг;
- Дэд бүтэц, үйлчилгээ хариуцсан Ерөнхий менежер;
- Хөдөлмөрийн удирдлагатай холбогдуулан Хүний нөөцийн баг.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

4 ТӨСЛИЙН СТАНДАРТУУД

Төслийн бүх үйл ажиллагаанд холбогдох стандартуудыг ("Төслийн стандартууд") баримтлан ажиллах ёстой. Үүнд дараах стандартууд багтана:

- Монгол улсын холбогдох стандартууд;
- БОНБНУ-ний шаардлагууд;
- Монгол улсын төрийн байгууллагуудын бусад журам, шаардлага;
- Зээлдүүлэгч байгууллагуудын холбогдох стандарт, удирдамжууд;
- Хүний эрх ба аюулгүй байдлыг хангах тухай сайн дурын зарчмууд;
- Рио Тинто компанийн холбогдох стандартууд; ба
- Оюу Толгой компанийн мөрдөхөөр үүрэг амлалт авсан салбарын бусад удирдамжууд.

4.1 Монгол улсын холбогдох стандартууд

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдалтай холбоотой үндэсний гол хууль тогтоомж болох Ариун цэврийн тухай, Ахуйн болон үйлдвэрийн гаралтай хог хаягдлыг зохицуулах хуулиудыг доор тоймлон өгүүлэв.

Ариун цэврийн тухай хууль (1998 оны 7-р сарын 1-нээс хүчин төгөлдөр болсон)

Тус хууль нийгмийн эрүүл мэндийн тухай хууль юм. Уг хуулийн зорилго нь хувь хүний эрүүл, аюулгүй нөхцөлд ажиллаж амьдрах эрхийг хангаж, үүнтэй холбоотой хувь хүн болон бизнесийн эрх, үүргийг тодорхойлоход оршино. Энэхүү хуулинд дараах асуудлыг хамруулсан.

- ахуйн болон ундны усны хангамж;
- тоосжилт, утаа, бохирдол зэрэг агаарын чанарын хяналт;
- хөрсний эрүүл ахуй, хог хаягдлын устгал, бохир усны байгууламж, усны нүх болон бие засах газрууд;
- эмнэлгийн хог хаягдал, цацраг идэвхит болон химийн хорт бодисын устгал;
- олон нийтэд зориулсан орон сууц болон байгууламжуудын барилгын ажил;
- химийн хорт бодис болон ионжуулагч цацраг ашиглах;
- дуу шуугиантэй эсвэл доргион, цахилгаан соронзон орон эсвэл радио долгионы нөлөөлөл бүхий орчин дахь үйл ажиллагаа;
- хүнсний бүтээгдэхүүн боловсруулах, хэрэглэх; ба
- бараа бүтээгдэхүүн, технологийн импорт.

Энэхүү хуулийн дагуу бизнесийн байгууллагууд нь дараах үүрэг хүлээнэ.

- Бизнесийн үйл ажиллагаандаа мөрдөх, түүнчлэн ажилчдаа сургах;
- Хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд хортой нөлөө үзүүлэх аливаа нөхцөл байдал үүссэн тохиолдлыг мэргэжлийн хяналтын байгууллагад мэдээлэх;
- Ажилтнууддаа ариун цэвэр сахих, эрүүл мэндээ хамгаалах, эрүүл аж төрөх ёсыг хэвшүүлэхэд чиглэсэн сургалт, сурталчилгааг явуулах; ба
- Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ зохион байгуулах.

Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын тухай хууль (2004 оны 7-р сарын 1-нээс хүчин төгөлдөр болсон)

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

Энэхүү хуулийн зорилго нь хүний эрүүл мэнд болон байгаль орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх үүднээс ахуйн ба үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг түүхий эдийн эх үүсвэр болгон дахин ашиглахад цуглуулах, тээвэрлэх, хадгалах болон булж устгахтай холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

Уг хуулинд агаар мандал, усан орчин, цацраг идэвхит хог хаягдлаас бусад бүх төрлийн хог хаягдалтай холбогдсон харилцааг хамруулна.

Энэхүү хуулийн дагуу бизнесийн байгууллагууд нь дараах үүрэг хүлээнэ.

- гарсан хог хаягдлыг төрөлжүүлэн ангилж хог хаягдал хадгалах түр цэгт хаях, үйл ажиллагаанаас гарсан хог хаягдлын талаар төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллагуудад үнэн зөв мэдээлэл өгөх ;
- хог хаягдлын талаарх дүрэм, журам, стандартуудыг мөрдөх;
- мэргэжлийн байгууллагуудаас хог хаягдлын удирдлагын талаарх техникийн туслалцаа, зөвлөгөө авах;
- үйл ажиллагаандаа аюулгүй ажиллагааны стандартыг мөрдөх ба хог хаягдал ангилах талаарх хэрэгцээтэй мэдлэгийг ажилчиддаа олгох;
- хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх эрх бүхий иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудтай гэрээ байгуулсны үндсэн дээр ажиллах ба гэрээний биелэлтийг мөрдөн ажиллах;
- иргэн, аж ахуйн нэгж, байгуулага нь өөрийн эзэмшиж буй барилга байгууламжийг барих, буулгах, засварлахад гарах хог хаягдлыг цуглуулах ба тээвэрлэх талаар урьдчилан гэрээ байгуулан, зохих төлбөрийг төлөн хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх, булах эрх бүхий иргэн, аж ахуйн нэгж, байгуулагад шилжүүлнэ.

4.2 БОНБНУ-ний шаардлага

ОТ төсөлд ирүүлсэн БОНБНУ болон холбогдох Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөнүүдэд орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдалтай шууд холбоотой тодорхой шаардлагаууд байхгүй байна.

4.3 Монгол улсын засгийн газрын өмнө хүлээсэн бусад үүрэг амлалт, шаардлагууд

Монгол улсын төрийн байгууллагуудын тавих шаардлагыг тодорхойлсон үндсэн баримт бичиг нь Оюу Толгой төслийн Хөрөнгө оруулалтын гэрээ (2009 оны 10-р сарын 6-нд байгуулсан) юм. Хөрөнгө оруулалтын гэрээний дөрөвдүгээр бүлэгт (Бүс нутгийн хөгжил) Монгол улсын Засгийн газар нь ОТ, Засгийн газар, орон нутгийн удирдах байгууллага, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагууд, Өмнийн говийн бүс нутагт чиглэсэн үйл ажиллагаа явуулдаг хандивлагч болон олон улсын санхүүгийн байгууллагуудын төлөөлөл бүхий Өмнийн говийн бүсийн хөгжлийн зөвлөл байгуулах тухай орсон байдаг. Үүнд дараах байдлаар заажээб

* Зөвлөл нь Өмнийн говийн бүс, орон нутгийн хөгжлийн стратеги, төлөвлөгөө болон төсвийг боловсруулах, санхүүжүүлэх, хэрэгжилтийг зохион байгуулахад Засгийн газарт дараахь чиглэлээр туслалцаа үзүүлнэ.

* Орон нутгийн болон бүсийн хөгжил болон ил тод, хариуцлагатай засаглалыг дэмжих;

* Хүн амын шилжилт хөдөлгөөнийг зохицуулах;

* Хот төлөвлөлт, хот байгуулалт, түүний дотор эрчим хүч, зам харилцаа, усан хангамж, дулаан, бохир усны асуудлыг шийдвэрлэх;

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

* Албан болон албан бус боловсрол, түүний дотор англи хэлний сургалт, тусгай мэргэжлийн сургалт явуулах;

* Хүн амын эрүүл мэндэд анхаарлаа хандуулах, оношлогооны төв байгуулах, соёл урлагийн байгууллагууд, биеийн тамир, спортын байгууламжийг барих, мал эмнэлгийн үйлчилгээг сайжруулах;

* Орон нутгийн засаг захиргаа болон иргэний нийгмийн чадавхийг дэмжих.

4.4 Олон улсын холбогдох стандарт, удирдамжууд

Олон улсын санхүүгийн корпораци (ОУСК), Европын сэргээн босголт хөгжлийн банкны (ЕСБХБ) тавьсан стандартуудыг Оюу Толгой компани хэрэгжүүлэх болно.

Олон улсын санхүүгийн корпораци

ОУСК-ын Нийгэм ба байгаль орчны тогтвортой байдлын Гүйцэтгэлийн стандартууд нь орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа ба аюулгүй байдлын асуудалд холбогдолтой зөвлөмжүүдийг тусгасан байдаг. (**Гүйцэтгэлийн стандарт 4**).¹ Оюу Толгой компани ОУСК-ын гүйцэтгэлийн стандарт 4-ыг мөрдөж ажиллана. Дараах үндсэн шаардлагууд орсон байдаг:

- Төслийн зураг төсөл, барилга, ашиглалт болон төслийн хаалтын үеэр нөлөөлөлд өртсөн иргэдийн эрсдэл болон нөлөөллийг үнэлэх;
- Төслийн үйл ажиллагаа орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа ба аюулгүй байдалд эрсдэл учруулах нөхцөлд нутгийн иргэдэд энэхүү эрсдэл болон сөрөг нөлөөллийг ойлгуулах үүднээс Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг нээлттэй байлгах;
- Төслийн зураг төсөл, барилга, ашиглалт болон хаалтын үе шатанд үйлдвэрлэлд ашиглаж буй олон улсын сайн туршлагыг баримтална. Байгалийн болзошгүй аюулд өртөх байдлыг онцгой анхаарах;
- Төслийн үйл ажиллагааны улмаас хөрс болон гүний усанд сөрөг нөлөөлөл учруулахаас зайлсхийх;
- Түр болон байнгын ажиллах хүчнээр дамжин халдварт өвчин тархах эрсдэлийг багасгах;
- Төслийн үйл ажиллагаанаас үүсэх эрсдэл болон нөлөөллийг үнэлж, орон нутгийн иргэдийн зан заншилд нийцсэн байдлаар мэдээлэх. Орон нутагт үүсч болзошгүй онцгой нөхцөл байдлыг мөн тусгах; ба
- Үндсэн болон гэрээт ажилчид аюулгүй байдлыг хангах ажлыг гүйцэтгэх тохиолдолд уурхайн талбайд болон талбайн гадна байгаа хүмүүст учирч болзошгүй эрсдлийн үнэлгээг хийх зэрэг тус тус орно.

ОУСК-ийн *Байгаль орчин, эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагааны удирдамжид* орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын асуудлыг тусгасан байдаг.² Удирдамж нь дараах зүйлтэй холбоотой асуудалд чиглэнэ.

¹ Олон улсын санхүүгийн корпораци *Байгаль орчин, нийгмийн тогтвортой байдлын гүйцэтгэлийн стандартууд*; Гүйцэтгэлийн стандарт 4 Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдал 2006 оны 4-р сарын 30.

² Эх сурвалжийн URL:

[http://www.ifc.org/ifcext/sustainability.nsf/AttachmentsByTitle/gui_EHSGuidelines2007_GeneralEHS_3/\\$FILE/3+Community+Health+and+Safety.pdf](http://www.ifc.org/ifcext/sustainability.nsf/AttachmentsByTitle/gui_EHSGuidelines2007_GeneralEHS_3/$FILE/3+Community+Health+and+Safety.pdf)

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

- Усны чанар болон хүртээмж –нийтийн буюухувийн эзэмшил эсэхээс үл хамааран усны эх үүсвэрийг хамгаалах ба гадаргуун болон гүний усны нөөцийн чанар ба хүртээмжид сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхээс урьдчилан сэргийлэх;
- Төслийн дэд бүтцийн аюулгүй байдал – төслийн барилга байгууламжуудад нэвтрэх үед иргэдэд учирч болзошгүй аюулыг багасгаж, осол эсвэл алдаа гарах эрсдэлийг багасгах боломжийг тодорхойлох зорилготой аюулын дүн шинжилгээ хийх;
- Амь насны болон галын аюулгүй байдал – шинэ барилга байгууламжуудын зураг төсөл, барилга болон ашиглалт нь барилгын дүрэм журам, галын зохицуулалт, хуулийн/даатгалын шаардлага хангасан байх ба олон улсаар хүлээн зөвшөөрөгдсөн Амь насны болон галын аюулгүй байдлын стандартыг (ГТБААБС) мөрдөнө. Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх, аваарын гарц (онцгой байдал үүссэн үед аюулгүй нүүлгэн шилжүүлэлтийн арга хэмжээг боловсруулах), гал аюулыг илрүүлэх болон дохиоллын систем, онцгой байдлын үед авах арга хэмжээний төлөвлөгөө зэрэг нь амь насны болон галын аюулгүй байдлыг хангах чухал бүрэлдэхүүн хэсгүүд юм;
- Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал – замын хөдөлгөөний ослоос урьдчилан сэргийлэх, хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах асуудалд төслийн бүх ажилчдын анхаарлыг хандуулах;
- Аюултай бодисын тээвэрлэлт – аюултай бодисын тээвэрлэлт, аюултай бодис асгарах тохиолдлын хор уршгийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авахтай холбоотой үндэсний хууль тогтоомж болон олон улсын шаардлагыг хангах журмыг боловсруулах;
- Өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх - халдварт өвчний тархалт болон тохиолдлоос урьдчилан сэргийлэх, түүнчлэн тандалт судалгаахийх, ажилчдыг эмнэлэгийн үзлэгт идэвхтэй хамруулж эмчлэх, орон нутгийн иргэдэд эрүүл мэндийн талаар ойлголт мэдлэг өгөх сургалтуудыг явуулах, эрүүл мэндийн үйлчилгээгээр хангах; ба
- Онцгой байдлын үеийн бэлэн байдал болон хариу арга хэмжээ, түүнчлэн харилцаа холбооны систем, олон нийтэд зарлан мэдээлэх, хэвлэл мэдээлэл болон асуудал эрхэлсэн агентлагуудтай харилцах, эмнэлгийн үйлчилгээ гэх мэт шаардлагатай арга хэмжээг багтаасан Онцгой байдлын үеийн бэлэн байдал болон хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулах.

Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк

ЕСБХБ-ны гүйцэтгэлийн шаардлага 4 буюу “Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа болон аюулгүй байдал” нь орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа болон аюулгүй байдалтай холбоотой шаардлагуудыг тусгасан байдаг. Оюу Толгой нь бодлогоо хэрэгжүүлэхдээ ЕСБХБ-ны Гүйцэтгэлийн шаардлага 4-ийг мөрдлөг болгоно.

Дараах үндсэн шаардлагууд орсон байдаг.

- Төслийн зураг төсөл, барилга, ашиглалт болон төслийг хаах явцад нөлөөлөлд өртсөн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа болон аюулгүй байдалд нөлөөлж болзошгүй эрсдлийг тогтоож үнэлэх бөгөөд тодорхойлсон нөлөөлөл болон эрсдэлтэй тохирохуйц урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ бүхий төлөвлөгөө гаргана. Эдгээр арга хэмжээнүүд нь нөлөөлөлийг бууруулах болон багасгахад чиглэсэн байхаас илүүтэйгээр урьдчилан сэргийлэх эсвэл зайлсхийхэд чиглэсэн байна.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

- Уг төслийн буюу төслийн үе шатны үйл ажиллагаанаас нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа ба аюулгүй байдалд бодит эрсдэл учрах эсвэл сөрөг нөлөө үзүүлэх болзошгүй нөхцөл үүсвэл Төслийн холбогдолтоймэдээллийг нөлөөлөлд өртсөн иргэд, Засгийн газрын холбогдох байгууллагуудад мэдээлж, тэдэнд эдгээр эрсдэл, болзошгүй нөлөөллийн талаар болон санал болгож буй урьдчилан сэргийлэх, бууруулах ба яаралтай тусламжийн арга хэмжээний талаар ойлголт өгөх.
- Хариу арга хэмжээг тогтмол эргэн хянаж, Засгийн газрын агентлагууд болон нөлөөлөлд өртсөн иргэдийг байнга оролцуулж, хүлээсэн үүрэг ба төлөвлөгөөнүүдийн хэрэгжилтийн талаар тэдэнд мэдээлж, өөрчлөлт оруулахаас өмнө эдгээр төлөвлөгөөнүүдэд оруулах аливаа өөрчлөлтүүдийн талаар тэдэнтэй хэлэлцэх.
- Төслийн эрсдэл, болзошгүй нөлөөлөл болон давуу тал зэргийн тухай болон үйл ажиллагааны аливаа төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тогтмол (жишээ нь жил бүр) ЕСБХБ-д болон Гүйцэтгэлийн шаардлага 10-т тусгагдсан оролцогч талуудад тайлагнах тухай шаардлагын дагуу нөлөөлөлд өртсөн иргэдэд тайлагнах.
- Төслийн зураг төсөл хийх, барих, ашиглах, төслийн дэд бүтцийн хэсгээстатан буулгах зэрэг үйл ажиллагаануудыг салбарын олон улсын сайн туршлагын дагуу явуулах ба байгалийн гамшигт өртөх аюулыг, ялангуяа нөлөөлөлд өртсөн иргэдийн ашигладаг төслийн барилга байгууламж дээр гарсан ослын улмаас иргэдэд шууд болон шууд бус гэмтэл учруулах боломжтой эсэхийг онцгой анхаарах.
- Нийтийн эзэмшлийн замаар зорчих тээврийн хэрэгсэлтэй холбогдон гарч болох осол аваараас урьдчилан сэргийлэх арга зам хайх.
- Түүхий эд болон хог хаягдал тээвэрлэх, устгах ажлын аюулгүй байдлыг хянах зорилгоор бодит байдалд нийцсэн зардал бүхий хүчин чармайлт гаргаж, иргэд аюулд өртөхгүй байх эсвэл хянах арга хэмжээ авна. Эрсдэл, хүн ам аюулд өртөх, хариу арга хэмжээ, хяналт шинжилгээний тухай мэдээллээр холбогдох байгууллага, олон нийтийг хангана.
- Төслийн үйл ажиллагааны улмаас агаар, ус, хөрс, ургамал, амьтан болон нөлөөлөлд өртсөн иргэдийн ашигладаг байгалийн нөөцөд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллөөс зайлсхийх, бууруулах.
- Төслийн ажиллах хүчнээс (үүнд мөн гэрээт гүйцэтгэгчид багтана) дамжих болзошгүй халдварт өвчнийг тодорхойлох. Шаардлагатай нөхцөлд, төслийн үйл ажиллагааны улмаас гарч болзошгүй халдварт өвчинд нутгийн иргэд, төслийн ажилчид өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх буюу нөлөллийг багасгах хариу арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах.
- Үйлдвэрлэлийн тасалдал, гэнэтийт осол, онцгой байдал үүссэн нөхцөлд гарч болзошгүй үйл ажиллагааны эрсдэл болон түүний болзошгүй сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд авахад бэлэн байх.
- Хүн болон байгаль орчныг хамгаалахад тууштай, үр дүнтэй зарчим баримталж том хэмжээний ослын аюулыг тодорхойлж, уг ослоос урьдчилан сэргийлэх бүх талын арга хэмжээг авч, түүний хүн, байгаль орчинд нөлөөлөх хор уршгийг багасгах.
- Онцгой байдал үүссэн нөхцөлд үр дүнтэй арга хэмжээ авах, хор уршгийг багасгахын тулд орон нутгийн иргэд болон орон нутгийн засаг захиргааг дэмжих, тэдэнтэй хамтран ажиллах, ялангуяа үүссэн онцгой байдлыг хариу арга хэмжээ авахад тэдний оролцоо, хамтын ажиллагаа шаардлагатай тохиолдолд.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

- Төслийн аюулгүй байдлын зохицуулалт хийх үед төслийн талбай буюу барилга байгууламжийн дотор ба гадна талд байгаа хүмүүст учирч болзошгүй эрсдлийг үнэлэх.
- Үйлчлүүлэгч нь харуул хамгаалалтын албан хаагчийн хууль бус үйл ажиллагаа болон ёс зүйгүй үйлдлийг магадлан судалж, дахин давтуулахгүй байх үүднээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авч (эсвэл холбогдох талуудыг арга хэмжээ авахыг шаардах), шаардлагатай мэдээлэлийг орон нутгийн удирдлагад өгнө.

Хүний эрх болон аюулгүй байдлыг хангах тухай сайн дурын зарчмууд

Хүний эрх болон аюулгүй байдлыг хангах тухай сайн дурын зарчмууд (СДЗ) нь олборлох салбарын компаниудад хүний эрх, үндсэн эрх чөлөөг хангах зарчимд үндэслэн үйл ажиллагааны аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах зааварчилгаа өгөх зорилгоор 2000 онд нэвтрүүлсэн.³ Сайн дурын зарчмууд нь дараах үндсэн гурван ангилалд багтдаг.

- Эрсдлийн үнэлгээ;
- Олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангахтай холбоотой харилцаа;
- Хувийн аюулгүй байдлыг хангахтай холбоотой харилцаа.

Эрсдэлийн үнэлгээ нь компаний үйл ажиллагаа явуулж буй орчинд ажилчид, орон нутгийн иргэд болон хөрөнгийн аюулгүй байдал, түүнчлэн хүний эрх хамгаалахтай холбоотой гарах эрсдлийг үнэлдэг. Компанийн хувьд Засгийн газраас авч хэрэгжүүлж буй үйл ажиллагаанд, ялангуяа олон нийтийн хэв журам сахиулах үүрэгтэй байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хүний эрхийг дэмжих, хамгаалах зарчмыг тууштай баримтлуулах сонирхолтой байдаг. Компаний ажилчидыг эсвэл өмчийг хамгаалах үүрэгтэй харуул хамгаалалтын хувийн байгууллагын эрх мэдлээ хэтрүүлэх эрсдлийг багасгаж, бусдыг хүндэтгэх болон хүний эрхийг хүндэтгэх үндсэн зарчим баримтална.

4.5 Оюутолгой, Рио Тинто компаниудын холбогдох стандартууд

Оюу Толгой төсөл нь ажилчдын кэмпэд аюулгүй амьдрах орчин бүрдүүлэх зорилготой *Кэмпийн дотоод журам, ёс зүйн дүрмийг* мөн боловсруулан. Кэмпийн ажилчидтай холбоотой тодорхой шаардлагуудаас гадна тус дүрэмд кемпээс гадагш тархаж, орон нутгийн иргэдэд⁴ нөлөөлж болзошгүй эрсдэлийг бууруулахад хувь нэмэр оруулах зүйл заалт орсон.

Хамтын ажиллагааны гэрээ

2011 оны 4-р сард Өмнөговь аймгийн Ханбогд сум, Оюу толгой ХХК-ийн хооронд Хамтын ажиллагааны өргөн хүрээний зорилтуудыг тусгасан Харилцан ойлголцолын санамж бичигт гарын үсэг зурснаар Хамтын ажиллагааны гэрээ хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж эхэлсэн. 2012 оны 9-р сард хэлэлцээр явуулах зарчим, үндсэн процессийг заасан Үйл явцын гэрээг байгуулсан. Дараа нь 2015 оны 4-р сарын 22-ны өдөр Өмнөговь аймаг, Ханбогд, Манлай, Баян-Овоо, Даланзадгад сумд болон Оюу толгой Хамтын ажиллагааны гэрээг байгуулсан.

³ Эх сурвалжийн URL: <http://www.voluntaryprinciples.org/principles/introduction>

⁴ Энэ журмын дагуу аливаа халдварт өвчний тухай мэдэгдэх хэрэгтэй ба зөвшөөрөлгүй хүн кемпэд нэвтрэхийг чанд хориглодог.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Тус гэрээнд Өмнөговь аймаг, Ханбогд болон бусад түнш/хөрш зэргэлдээ сумдыг тогтвортой хөгжүүлэх чиглэлээр талууд хэрхэн хамтран ажиллах тухай заасан. Гэрээний дагуу талуудын сонирхож буй доорх чухал сэдвүүдийг тодорхойлсон:

- Усны менежемент – Нэмэлт хавсралт 4
- Байгаль орчны хяналт шинжилгээ, хамгаалалт – Нэмэлт хавсралт 5
- Уламжлалт мал аж ахуй, Бэлчээрийн газрын менежмент – Нэмэлт хавсралт 6
- Үндэсний түүх, соёл, аялал жуулчлал – Нэмэлт хавсралт 7
- Нийгмийн суурь үйлчилгээ (эрүүл мэнд, соёл, боловсрол, мэргэжлийн сургалт, хөдөлмөр эрхлэлт) – Нэмэлт хавсралт 8
- Орон нутгийн бизнесийн хөгжлийг дэмжих, тэдгээрээс бараа, үйлчилгээ худалдан авах – Нэмэлт хавсралт 9
- Нийтийн дэд бүтэц, хөрөнгө оруулалтын төслүүд – Нэмэлт хавсралт 10.

Нэмэлт хавсралт 8-д орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын чиглэлээр талуудын хүлээх үүргийг заасан:

- (a) Талууд Өмнөговь аймаг болон Түншлэгч сумдын эрүүл мэндийн тогтолцоог бэхжүүлэх зорилго бүхий бүх төлөвлөгөө, бодлого, төсөл, хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд хамтран ажиллахыг зөвшөөрч байна.
- (b) Өмнөговь аймаг нь орон нутгийн эрүүл мэндийн үйлчилгээний салбаруудын чанар, хүрэлцээ, хүртээмжийг сайжруулахад салбар хоорондын хамтын ажиллагаанд манлайлж оролцоно
- (c) Талууд халдварт болон халдварт бус өвчинтэй холбоотой эрсдэлийг бууруулахад дэмжих зорилгоор холбогдох бусад талууд болон эрүүл мэндийн байгууллагатай хамтран ажиллахыг зөвшөөрч байна
- (d) Өмнөговь аймаг болон Түншлэгч сумд нь ажилтнуудын эрүүл мэндийг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэхээр бол ОТ ХХК нь ажилтны эрүүл мэндийн талаарх мэдээллийг Өмнөговь аймгийн эрүүл мэндийн эрх бүхий байгууллагуудад гаргаж өгөх талаар авч үзэх бөгөөд энэ нь тухай бүр ОТ ХХК-ийн хуулийн дагуу хүлээсэн үүргүүд болон мэдээллийн нууцлалын бодлогуудад нийцсэн байна.
- (e) ОТ ХХК нь Өмнөговийн эмнэлгийн эмч нар, эрүүл мэндийн салбарын мэргэжилтнүүдэд англи хэлний чадвар олгох сургалт болон Өмнөговийн эрүүл мэндийн салбарын боловсон хүчнийг чадавхжуулах талаар дэмжлэг үзүүлж болно.
- (f) Талууд авто замын аюулгүй байдлын талаарх ойлголт мэдлэгийг нэмэгдүүлэх зорилгоор хамтран ажиллахыг зөвшөөрч байгаа бөгөөд ОТ ХХК нь авто замын аюулгүй байдлын хөтөлбөрүүдийг боловсруулж, хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор Түншлэгч сумдын цагдаагийн алба, албан хаагчидтай шууд хамтран ажиллана.
- (g) ОТ ХХК нь Түншлэгч сумдын нийтийн зориулалттай авто замын аюулгүй байдлын талаарх хөтөлбөрүүдийг өөрийн ажилтнууд, гэрээт гүйцэтгэгчдэд ойлгуулан таниулах, тэдгээр хөтөлбөрүүдийн сурталчилгааг боломжтой газруудад зохион байгуулна.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-ПЛН-0001-М	Хувилбар: 1.2

- (h) Талууд нь Түншлэгч сумдын оршин суугчдийг зам тээврийн ослоос урьдчилан сэргийлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор янз бүрийн практик мэдлэг олгох боловсролын үйл ажиллагаа, үзүүлэх сургалт болон бусад арга хэмжээг дэмжих үүднээс хамтран ажиллахыг зөвшөөрч байна. Боломжтой тохиолдолд ОТ ХХК нь замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал, автомашины аюулгүй ажиллагааны сургалт, боловсролын үйл ажиллагаанд өөрийн жолооч нарыг оролцуулна.
- (i) ОТ ХХК нь Харилцааны хороонд болон орон нутгийн онцгой байдлын албад, Түншлэгч сумдын цагдаагийн байгууллага, сумын захиргааны байгууллагуудад ОТ ХХК-ийн гамшиг, ослын үед авах шуурхай арга хэмжээний төлөвлөгөө, журмын талаар жил бүр товч мэдээлэл хийнэ
- (j) Талууд Түншлэгч сумдын гамшиг, ослын үед болон зам тээврийн ослын үед авах шуурхай арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор хамтран ажиллахыг зөвшөөрч байна.
- (k) Талууд тээврийн хэрэгслийг аюулгүй ажиллуулах, халдварт өвчин (тухайлбал, БЗХӨ, ХДХВ болон сүрьеэ), архи болон мансууруулах бодисын хэрэглээг хязгаарлах, сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжих, хүйсийн болон гэр бүлийн хүчирхийлэл, амиа хорлолтоос урьдчилан сэргийлэх, хоол хүнсний тэжээллэг чанар, амьдралын хэв маяг болон бие бялдрыг чийрэгжүүлэх үйл ажиллагаа зэргийг оруулан Түншлэгч сумдын эрүүл мэндийн талаарх кампанит ажлуудад дэмжлэг үзүүлэх үүднээс хамтран ажиллахыг зөвшөөрч байна.
- (l) Талууд Ханбогд суманд малчид болон орон нутгийн бусад гишүүдийн эрүүл мэндийн асуудлаар судалгаа явуулахад дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор хамтран ажиллахыг зөвшөөрч байна.
- (m) ОТ ХХК нь өөрийн шийдвэрт үндэслэн SOS Эмнэлэг болон эрүүл мэндийн ажилтнуудаараа дамжуулан орон нутгийн оршин суугчдад яаралтай түргэн тусламжийн үйлчилгээ үзүүлэх, эмнэлэгийн нүүлгэн шилжүүлэлтэд тусалцаа үзүүлэх, эмнэлэгийн тоног төхөөрөмжийг ашиглах бололцоо олгох болон Ханбогдын эмнэлэгийн ажилтнуудыг дадлагажуулах болон тэдэнд сургалт явуулж болно. Эдгээр үйл ажиллагааг Харилцааны хороонд жил бүр тайлагнана.

Оюу толгой нь гэрээний дагуу, Оюу толгой болон Орон нутгийн хамтран байгуулж, Өмнөговь аймагт хэрэгжүүлэх орон нутгийн төсөл, хөтөлбөрт бие даан дэмжлэг үзүүлэн ажилладаг “Говийн оюу” хөгжлийг дэмжих санд жил бүр хандив олгоно.

ОТ-н Эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын хөтөлбөрүүдийг ихэнхи тохиолдолд Хамтын ажиллагааны гэрээний дагуу хэрэгжүүлж, орон нутгийн байгууллага, орон нутгийн иргэдийг чадваржуулах замаар тогтвортой хөгжлийг дэмжинэ.

2015 онд Нийгмийн харилцааны хэлтэс төслийг хэрэгжүүлэхээс зорилтоос орон нутгийн иргэдийг чадваржуулах чиглэлд шилжиж, удирдлагын хяналтын хэрэгжилтийн механизмыг өөрчилсөн. Улмаар дараах гол зарчмуудыг дагаж мөрдөнө:

- Илрүүлсэн, шууд, сөрөг нөлөөг бууруулах удирдлагын хяналтыг ОТ хэрэгжүүлэх бөгөөд үүнийг ОТ дангаараа хариуцана.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

- Ирээдүйн нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх төсөл, хөтөлбөрийг Хамтын ажиллагааны гэрээ болон ХДС-гаар дамжуулан удирдан зохицуулна (үр дүнг БОНБДХ-аар хянан шалгана).
- Удирдлага хяналтын арга хэмжээг хэрэгжүүлээгүй, Хамтын ажиллагааны гэрээ, ХДС-гийн аль ч хөтөлбөрийн хүрээнд хангалттай шийдвэрлэж чадаагүй ирээдүйд учрах аливаа шууд сөрөг нөлөөллийг ОТ хариуцна.

Рио Тинтогийн Орон нутаг, нийгмийн харилцааны стандарт

Рио Тинтогийн *Орон нутаг, нийгмийн харилцааны стандартад* доорх багтана:

- орон нутгийн иргэдийнтулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэх аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдал, эрүүл мэнд, амьжиргааг дэмжих санаачлагыг дэмжихэд чиглэнэ.
- Аюулгүй байдал, хүний эрхийг хангах тухай сайн дурын зарчмуудын хэрэгжилт.

Рио Тинто компанийн хүний эрхийн удирдамж

Рио Тинто⁵ компанийн боловсруулсан хүний эрхийн удирдамж нь Нэгдсэн үндэсний байгууллагын (НҮБ) Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглал, Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын гэрээ (ИУТЭТОУП), Эдийн засаг, нийгэм, соёлын эрхийн тухай олон улсын гэрээ, НҮБ-ын ерөнхий нарийн бичгийн даргын Даян дэлхийн тунхаг, Хүний эрх аюулгүй байдлыг хангах тухай сайн дурын зарчмуудад үндэслэсэн. Рио Тинто компанийн харуул хамгаалалтыг ашиглах тухай журам нь хүний эрхийн зарчимд үндэслэсэн бөгөөд үүнд хүч хэрэглэх болон хязгаарлах талаарх удирдамж багтана. Эдгээр журмыг гэрээт харуул хамгаалалтын албан хаагч болон бүх ажилчдад байнгын сургалтаар дамжуулан мөрдлөг болгодог. Хүний эрхийн хэм хэмжээг мөрдөхийн тулд дараах журмыг баримтална.

- Хамгаалалтын албаны ажилтнуудыг ажилд авахаас өмнө сайтар судлах.
- Харуул хамгаалалтын албан хаагчид өөрийн өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа хүний эрхийг хүндэтгэх ёстой. Үүнд ямар нэг байдлаар арьс өнгөөр ялгаварлан гадуурхах, хүний хувийн хэрэгт хөндлөнгөөс оролцох болон ёс зүйгүй, хүнийг доромжилсон аливаа хандлага гаргахаас зайлсхийх зэрэг багтана.
- Харуул хамгаалалтын албан хаагчид нь зөвхөн гарцаагүй шаардлагатай тохиолдолд хүч хэрэглэх бөгөөд энэхүү үйл ажиллагааг ямагт хууль тогтоомжийн дагуу явуулна.
- Хүч хэрэглэснээс үүдэн Компаний үйл ажиллагаа болон орон нутгийн иргэдийн хооронд үл итгэлцэл үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор нутгийн ард иргэдтэй хэлэлцүүлэг тогтмол хийж, аюулгүй байдлын дүрэм журмыг олон нийтэд нээлттэй болгож, харуул хамгаалалтын албан хаагчидтай холбоотой санал гомдлыг түргэн шуурхай хүлээн авч, зохих журмын дагуу хариу өгөх нэн чухал.

⁵ Бидний ажлын арга барил баримт бичигт тодорхойлсон хүний эрхийн бодлогыг хэрэгжүүлэхдээ менежерүүдийн баримталж ажиллах удирдамж Рио Тинто компани, 2003 оны 10-р сар Эх сурвалжийн URL: http://www.riotinto.com/documents/ReportsPublications/corpPub_HumanRights.pdf

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

Эдгээр зарчмуудыг мөрдүүлэхийн тулд харуул хамгаалалтын албан хаагчийн сургалтыг зохион байгуулдаг. Эдгээр бүх зарчмууд нь хамгаалалт хариуцсан гүйцэтгэгч нарт адил тэгш хамаарах бөгөөд компанитай бизнес хийх онцгой нөхцөл болно.

4.6 Оюу Толгой компани мөрдөхөөр үүрэг амлалт авсан салбарын бусад удирдамжууд

Рио Тинто компани олон улсын үүрэг амлалт, хэм хэмжээнүүдэд гарын үсэг зурж баталсан бөгөөд эдгээр шаардлагыг биелүүлэхийн төлөө ажилладаг. Компани нь *Хүний эрх, аюулгүй байдлыг хангах сайн дурын зарчмуудыг*⁵ боловсруулах үед оролцож, энэхүү зарчмуудыг анх 2000 онд тунхагласнаас хойш дэмжиж ирсэн. Рио Тинто компани *НҮБ-ын Даян дэлхийн тунхагийг*⁶ (*Олон улсын стандарт, конвенци гэсэн хэсэг 17.5.3-ыг үзнэ үү*) үндэслэгчдийн нэг бөгөөд Их Британи Умард Ирландын нэгдсэн вант улсын сүлжээ болон харилцаа холбоог сайжруулах ажлын хэсгийн идэвхитэй гишүүн юм. Рио Тинто компанийн харилцаа холбооны явцын талаарх мэдээ компанийн цахим хуудсанд жил болгон нийтэлдэг. Рио Тинто компанийн хүний эрхтэй холбоотой дэлгэрэнгүй мэдээллийг компанийн цахим хуудаснаас авч болно.

4.7 Төслийн холбогдох стандартуудын хураангуй

Оюу Толгой компани зээлдүүлэгчийн холбогдох стандарт, Рио Тинто компанийн холбогдох стандарт болон үндэсний стандартуудыг мөрдөх болно.

Төслийн холбогдох стандартын хураангуйг доор харуулав.

Холбогдох стандартуудын хураангуй

Стандарт	Хамрах хүрээ
Рио Тинто компанийн Орон нутаг, нийгмийн хариуцлагын асуудалд баримтлах стандарт (2015)	Орон нутгийн иргэдэд нэн түрүүн тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэх эрүүл мэнд, амьжиргаа дэмжих санаачилгыг дэмжих.
ОУСК-ын Гүйцэтгэлийн стандарт 4: Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдал	Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдалтай холбоотой эрсдлийн үнэлгээ, хариу арга хэмжээ ба менежмент
ЕСБХБ-ны Гүйцэтгэлийн шаардлага 4: Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдал	Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдалтай холбоотой эрсдлийн үнэлгээ, хариу арга хэмжээ ба менежмент
Хүний эрх болон аюулгүй байдлыг хангах тухай сайн дурын зарчмууд	Ажилчид, орон нутгийн иргэд, эд хөрөнгө, мөг хүний эрхийг хамгаалахтай холбоотой аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээний эрсдлийн үнэлгээ ба менежмент

⁶ www.unglobalcompact.org

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-ПЛН-0001-М	Хувилбар: 1.2

5 НӨЛӨӨЛӨЛ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ БА УДИРДЛАГЫН ХЯНАЛТУУД

5.1 Хураангуй

Энэ баримт бичиг нь Оюу Толгой компанийн Оюу Толгой төслийн шууд болон шууд бус нөлөөллөөс үүдэн гарч болох орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын эрсдэлийг бууруулах үүрэг, арга барилыг тодорхойлно.

2010-11 онд *Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэндэд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ (ЭМНБҮ)* хийснээс хойш ОТ Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын нөлөөллийн удирдлагын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлж, хөтөлбөрийн үр дүн, нөлөөллийн тасралтгүй хянаж ирсэн. Гүний уурхайн бүтээн байгуулалттай холбоотойгоор Орон нутаг, нийгмийн харилцааны хэлтэс 2015 онд нийгмийн нөлөөллийн бүртгэлд үндэслэн нийгмийн эрсдэлийн үнэлгээ, GAP шинжилгээ хийсэн.

Нийгэмд нөлөөлөх байдлын үнэлгээгээр, нийгэмд нөлөөлөх байдлын GAP шинжилгээгээр ялангуяа Ханбогд болон, Даланзадгадад үүсч байгаа хүн амын шилжилт хөдөлгөөнтэй холбоотойгоор үүсэх болзошгүй сөрөг эрсдэлийг тодорхойлсон. Орон нутагт дэд бүтэц хөгжөөгүй, эрүүл мэнд, нийгмийн бусад үйлчилгээ хүрэлцэхгүй байгаа нь байдлыг улам хурцатгах юм. Судалгаагаар хамгийн чухал эрсдэлд дараах эрсдлүүдийг тодорхойлсон. Үүнд:

- Хүн ам хэт төвлөрч нягтрал ихсэх, ариун цэвэр эрүүл ахуйн нөхцөл дордох нь халдварт өвчин, нийгмийн зөрчилтэй холбогдоно “илүү ойр оршин суух”, бохир нөхцөл
- согтууруулах ундааг ихээр хэрэглэх нь согтууруулах ундааны хурц хордлого, архаг өвчин, гэр бүлийн дарамт, гэмтэл, хүчирхийлэлтэй холбогдоно
- Биеэ үнэлэх, аюултай бэлгийн хавьталт ихсэх нь ялангуяа гэр бүл салалт, бэлгийн замаар дамжих халдвар (БЗДХ) ихсэх, ХДХВ-ийн эрсдэлтэй холбогдоно.
- Тээврийн хэрэгсэл (ачааны машин, хөнгөн тэрэг, мотоциклийг оролцуулан) олшрох, автозамын чанар хангалтгүй, суурин газраас ачааны хүнд оврын машины хөдөлгөөний нягтрал ихтэй замууд холгүй өнгөрч байгаа, болгоомж сэрэмжгүй явган зорчигч, замын хөдөлгөөний дүрмийн хэрэгжилт хангалтгүй, тээврийн хэрэгслийн үзлэг хяналт хангалтгүй, жолооч нарын ур чадвар хангалтгүй, согтуугаар эсвэл ядарсан үедээ тээврийн хэрэгсэл жолоодох явдал ихэссэнээс зам тээврийн осол гэмтэлээс шалтгаалан бэртэж гэмтэх, тахир дутуу болох, эндэх явдал ихсэх.

Дээр дурдсан хариу арга хэмжээ авах шаардлагатай сөрөг нөлөөллөөс гадна уурхайн явуулж үйл ажиллагааны хүрээнд орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлыг сайжруулах боломж байна. Үүнийг (Шилжилт хөдөлгөөний удирдлагын төлөвлөгөө, Бүсийн хөгжлийн стратегийн дамжуулан) дэмжих арга хэмжээг авснаар ашиг орлого нэмэгдэж, хүнсний барааны хангамж сайжрахад уурхайн нөлөөллийн хүрээний иргэд илүү сайн орон сууцанд амьдарч, амьдрах нөхцөл нь сайжирч, илүү шим тэжээлтэй хүнсээр хооллох нөхцөл бүрэлдэнэ. Мөн хүн амын нягтаршил ихсэж, хүн амын тоо нэмэгдсэнээр давуу тал бий болно хэмээх хүлээлт байна. Эрүүл мэнд, боловсрол, хууль эрх зүй зэрэг чиглэлийн төрийн үйлчилгээ чанартай болсноор эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдал сайжрах юм. Цаашилбал хүн ам ихсэж, чадавхи бэхжүүлэх стратегийг хэрэгжүүлснээр илүү олон хувийн эмнэлэг бий болох боломжтой.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Дор тайлбарласан хяналтын арга хэмжээ болон ОНЭМАААБ-ын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн.

Болзошгүй нөлөөлөл	Удирдлагын хяналт	Үр дүн
Халдварт өвчин нэмэгдэх	<i>Эрүүл мэндийн халамжийн зохицуулалтад халдварт өвчнөөс сэргийлэх</i>	
	ХБ, ДЗ, МЛ, БО сумдын эмч мэргэжилтний дунд цусаар дамжих халдварын тархалтын судалгаа (2011-2012)	- ХБ, ДЗ, МЛ, БО сумдын эрүүл мэндийн/эмнэлгийн ажилтнуудад дамжих халдварын талаар ойлголттой болгох (тархалтын тооцоо, эрсдэлийн хчин зүйлийн үнэлгээ) - Ажлын байранд нөлөөлөлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх, удирдан зохицуулах үр дүнтэй аргын талаар санал зөвлөмж гаргах - МУ-ын өндөр эрсдэлд ажилладаг эрүүл мэндийн ажилтнуудын дунд цусаар дамжих халдварын тархалтын үндэсний хэмжээний судалгаа явуулах - Эрүүл мэндийн ажилтнууд цусаар дамжих халдварын талаар цогц мэдлэгтэй болно
	Сумын эрүүл мэндийн ажилтнуудын элэгний В гепатитын вакцинжуулалт (2012)	- Эрүүл мэнд, эмнэлгийн ажилтнуудыг хамгаалах - Эмнэлгийн орчинд В гепатитын халдвар тараахаас сэргийлэх
	Эмнэлгийн хог хаягдлын удирдлага – тоног төхөөрөмжийн хангамж (2012-2013)	- ХБ, БО, ТЛ, ДЗ-д үндэсний стандартад нийцсэн илүү сайн эмнэлгийн хаягдлын удирдлага бүхий эмнэлгийн барилга байгууламжтай болно - Эмнэлгийн хаягдлын барилга байгууламжийн талаарх ойлголт, мэдлэг, нийлүүлсэн тоног төхөөрөмжийг ашиглах ур чадвар сайжирна
	Эмнэлгийн хог хаягдлын удирдлага – аюулгүйн хайрцагны хангамж, сургалт (2013)	- Эмнэлгийн ажилтнууд хогийн савыг зөв ашиглах, зайлуулах мэдлэгтэй болно - Орон нутгийн захиргаанд эмнэлгийн хаягдлын асуудлаар ойлголт өгөх сургалт, зөвлөгөө
	<i>Орон нутгийн зохицуулалтад халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх</i>	
Олон нийтэд тулгуурласан ХДХВ, ДОХ, БЗХӨ, сүрьеэ өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	- Өмнөговь аймагт зориулан ВСС-SD төлөвлөгөө боловсруулсан - Эмч мэргэжилтнүүдэд зориулж ялгаварлан гадуурхах явдлыг бууруулах, зөвлөх ур чадварыг нэмэгдүүлэх сургалт явуулах - Орон нутгийн ТББ болон эрүүл мэндийн бус салбарт чадавч бий болгох, ухамсар суулгах - Сүрьеэ, ХДХВ/Дох-той тэмцэх дэлхийн өдөрт нийт олон нийтийг	

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

		өргөнөөр хамруулах
	Гепатит өвчинтэй тэмцэх дэлхийн өдрийг тэмдэглэх (2013-2014)	- Нийт олон нийтийн гепатит өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хянах талаар ойлголтыг нэмэгдүүлэх - ХБ, ДЗ, МЛ, БО сумдын иргэдэд халдварт гепатитийн вирус, гепатитийн С вирус, AFP –ийн үнэгүй шинжилгээ хийж, зөвлөгөө өгөх - Элэгний хэт авиан үнэгүй шинжилгээ хийх - А, В, С –с урьдчилан сэргийлэх IEC
	Бэлгийн амьдрал болон нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд (2015-2017)	- НҮБ-ын хүн амын сангийн Залуучуудын хөгжил төслийн насанд хүрэгчид, залуучуудад ээлтэй эмнэлэг
Стресс дарамт, зөрчил нэмэгдэх	Эрх, үүрэг хариуцлага оролцооны (3-R) төсөл	Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагаас боловсруулсан “Эрх, үүрэг хариуцлага оролцооны” (3-R) сургалтын арга хэрэгсэлд тулгуурласан мэдлэг, ур чадварын сургалтанд хамрагдаж, мэдээлэл авч, бэлтгэгдсэн орон нутгийн сургагч багш нарын багтай болно Сургуулийн сурагчид, залуучууд, насанд хүрэгсэд согтууруулах ундаа, тамхины хэрэглээ, гэр бүлийн амьдрал, замын аюулгүй байдал, хүний эрх, ажил мэргэжлээ сонгох талаар ойлголт, мэдлэгээ сайжруулна
	Хүний аюулгүй байдлыг дэмжих/Хүний наймаанаас сэргийлэх	- 3-R төслийн нэг түвшний багш нарыг хамруулах (2012-2013) - Төр, үйлчилгээний салбарын ажилтнуудад хүний аюулгүй байдал, хүний наймааны асуудлаар мэдлэг олгох сургалт - Хүний аюулгүй байдал, хүний наймааны талаар IEC-ийн мэдээлэл дамжуулах
	Ханбогд, Баян-овоо, Манлай, Цогтцэций сумдын нүүн суурьшсан эмэгтэйчүүд, хүний хулгайн хохирогчдийн эрхийн тухай ОУШХБ-ын төсөл (2013-2014)	- Нүүн суурьшсан эмэгтэйчүүдийн амьжиргаа, орлоготой болох боломжийг сайжруулах - Бүс нутаг дах шилжин суурьшигсдын нийгмийн үйлчилгээг сайжруулах - Орон нутгийн иргэний нийгэмд мэдлэг дамжуулах/олгох
	НҮБ-ын Хүн амын сан, Залуучуудын хөгжил хөтөлбөр (2015-2017)	- Залуучуудад ээлтэй эрүүл мэндийн үйлчилгээ - Хүйсийн тэгш бус байдлаас үүдэлтэй хүчирхийллээс сэргийлэх - Эрүүл мэнд зэрэг амьдрах ур чадварын боловсрол олгох
Архины гүн хордлого	Эрүүл амьдралын хэв маягийг хөхиүлэн дэмжих	- 3-R төслийн нэг түвшний сургагч багш нар сургалт явуулах (2012-2014) - UNFPA YDP (2015-2017)
Архаг өвчин	Ариун цэвэр, эрүүл ахуй, хүнсний аюулгүй байдал (2012)	- ХБ сумын захиргааны ажилтнууд, ОТ-н хоол хүнсний үйлчилгээ үзүүлэгчийн ажилтнуудад хүнсний эрүүл ахуйн удирдлагын системийн суурь мэдлэг олгох сургалт явуулах
	Амны хөндийн эрүүл мэндийн төсөл	- Орон нутгийн нэг түвшний сургагч

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

	(2012)	багш нар эрүүл зан үйлийг хөхиүлэн дэмжих зорилгоор олон нийтийн амны хөндийн эрүүл мэндийн талаар олон нийтэд мэдлэг олгох
	Эрүүл амьдралын хэв маягийг хөхиүлэн дэмжих (2012-2014)	- 3-R төслийн нэг түвшний сургагч багш нар халдваргүй өвчний эрсдэлийн хүчин зүйлийн талаар эрүүл мэндийн мэдлэг олгох
	Сургуульд нум сумын хичээл орох (2013)	- ХБ, ДЗ, Бо, МЛ сумдад биеийн тамирыг хөхиүлэн дэмжих - Сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжих
Гэр бүлийн дарамт шахалт зөрчил, салалт, хүчирхийлэл	Гэр бүлийн амьдралыг дэмжих	- 3-R төслийн нэг түвшний сургагч багш нар мэдээлэл түгээх(2012-2014) - НҮБ-ын Хүн амын сан, ЗДТ (2015-2017)
Замын хөдөлгөөнөөс үүдэлтэй гэмтэл, нас баралт нэмэгдэх	Замын аюулгүй байдал/замын хөдөлгөөнөөс сэргийлэх үйл ажиллагаа	- Нэг түвшний болосрол олгох үйл ажиллагаанд зориулан хөдөөгийн замын аюулгүй байдлын сургалтын модуль боловсруулах - Ханбогд сумын багш нарт замын аюулгүй байдлын талаар сурталчлах, мэдлэг олгох ур чадвар/чадавх суулгах - Малчид, замын цагдаа нарт анхны тусламж үзүүлэх сургалтыг жил бүр зохион явуулах, анхны тусламж үзүүлэх иж бүрдлээр хангах - 3-R төслөөс замын аюулгүй байдлын ИЕС сургалт явуулах - Орон нутгийн зам дагуух замын тэмдэг тэмдэглэгээг сайжруулах
Яаралтай болон эмнэлгийн тусламжийн үйлчилгээний хэрэгцээ нэмэгдэх	Орон нутгийн эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн чадавхийг бэхжүүлэх/чадавхжуулах	- Эмч нарын тэтгэлгийн хөтөлбөрт (2005-2014) хамрагдсан эмч нар аймгийн алслагдмал сумдад хүрч үйлчлэх, олон нийтэд эрүүл мэндийн үйлчилгээг хүргэх байдлыг сайжруулах - Ханбогд сумын анагаахын чиглэлийн оюутанд жилийн сургалтын төлбөрийн эдмжлэг үзүүлэх (2013-2014 оны хичээлийн жилд) - Ханбогд сумын эмнэлгийн ажилтнуудын мэргэжлийн сургалт, боловсролд дэмжлэг үзүүлэх (2014) - Даланзадгад, Ханбогд сумдын эмнэлгийн ажилтнуудад Англи хэлний сургалт явуулах (2015)
	Орон нутгийн эмнэлгийн ажилтнуудын техникийн чадавхийг сайжруулах (2012-2014)	- Ханбогд сумын оношилгоо, шинжилгээний тоног төхөөрөмжийг ашиглан цогц үйлчилгээ үзүүлэх нэмэлт тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, шуурхай/яаралтай шинжилгээ - Өмнөговь аймгийн ЭМГ, Манлай, Баян-овоо сумдын эмнэлгийн сургалтын тоног төхөөрөмжийг сайжруулснаар эрүүл мэндийн боловсрол олгох явцыг сайжруулах
	Ханбогд сумын ослын үед авах арга	- Гарч байгаа осол аваарь, замын

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

	хэмжээний судалгаа (2011)	хөдөлгөөний чиглэл, яаралтай тусламжийн өрөөний багтаамж/хүчин чадалд үнэлгээ хийх - Богино болон урт хугацааны арга хэмжээний хувилбар
	Эмнэлэгт хэвтэхийн өмнөх халамж үйлчилгээг сайжруулах	- ХБ-ын сэхээн амьдруулах үндсэн тоног төхөөрөмж бүхий түргэн тусламжийн машин (2012) - Түргэн тусламжийн машины тоног төхөөрөмж ашиглах, өвчтөнд утсламж үйлчилгээ үзүүлэх талаар ХБ-ын эмнэлгийн ажилтнуудад богино хугацааны сургалт явуулах (2012) - Манлай, Баян-овоо, Ханбогдын эмнэлгийн ажилтнуудад Америкийн зүрхний холбооноос батаалгаажуулсан сэхээн амьдруулах үндсэн сургалт явуулах (2013)
	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг сайжруулах (2014)	- Ханбогдын сум дундын эмнэлэгт яаралтай тусламжийн өрөө байгуулсан
Эрүүл мэнд, нийгмийн үйлчилгээний хэт тархалт	Малчдын амьдрах нөхцөл, эрүүл мэндийн байдлын судалгаа (2013-2014)	- Үндэсний хэмжээний судалгаанд нэмэр болох - Мэдлэг бий болгох - Малчдын эрүүл мэндийг дэмжих зорилгоор бодлого боловсруулах талаар мэдээлэх
	Нийтийн эрүүл мэндийн хөтөлбөр, эмчлэх үйлчилгээний хүргэлт, тус үйлчилгээг авах байдлыг сайжруулах олон талт хамтын ажиллагаа/түншлэл (2014-2015)	- ХДХВ, сүрьеэ, БЗХӨ-ний эрсдэлд арга хэмжээ авах талуудын үүрэг хариуцлагыг тодорхойлсон (2013) - Малчдын эрүүл мэнд, нийгмийн үйлчилгээг сайжруулах талуудын үүрэг хариуцлагыг тодорхойлсон (2014) - Нэг, нэгдсэн, зохицуулалт бүхий арга барил боловсруулах Өмнөговь аймгийн эрүүл мэндийн салбарыг сайжруулах дунд хугацааны стратегийн ажлын хэсэг (2015)
	Эрүүл мэнд, гэмт хэргийн статистикийн хяналт	- Халдваргүй өвчин, замын хөдөлгөөний гэмтэл, халвдарт өвчинтэй холбоотой нас баралт, өвчлөлийн талаар ойлголт/мэдээлэл өгөх.

БОННБҮ-нд заасан орон нутгийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын болзошгүй нөлөөлөл нь гүний уурхайн бүтээн байгуулалт зэрэг Оюу толгойн уурхайн бүх үе шаттай холбоотой бөгөөд хэвээр үлдэнэ.

5.2 Төлөвлөгөөний зорилго, зорилт

Оюу Толгой компанийн орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлыг хангах арга нь дараах зорилготой болно:

- Оюу Толгой компанийн үйл ажиллагаанаас шууд болон шууд бусаар үүсч болзошгүй, орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдалд үзүүлэх нөлөөллөөс сэргийлэх, бууруулах ба сааруулах;

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-M	Хувилбар: 1.2

- Оюу Толгойн нөлөөллийн бүсэд эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдалтай холбоотой үйлчилгээний хүртээмж, хүчин чадал, үзүүлэлтийг хэмжигдэхүйц хэмжээнд сайжруулах; ба
- Эмзэг бүлэг зэрэг орон нутгийн иргэдийн аюулгүй орчин бүрдүүлэх.

Дээр дурдсан нөлөөллийг бууруулахын тулд ойрын хугацаанд (2015 – 2020 онуудад) Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөөнд дараах гол зорилтуудыг тавьж байна.

- Хүн амын шилжилт хөдөлгөөнтэй холбоотой орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, нийгмийн зөрчлийн эрсдлийг бууруулахын тулд орон нутгийн иргэд, бусад оролцогч талуудтай хамтран ажиллах;
- Эмч эмнэлгийн ажилтнуудтай нягт ажлын харилцаа холбоо байгуулах ажлыг үргэлжлүүлэн, эрүүл мэндийн хэрэгцээ, холбогдох эрсдлийн хариу арга хэмжээ авах чадавхийг нь сайжруулах;
- Төслийн ажилчид, бараа материалыг тээвэрлэхтэй шууд холбоотой зам тээврийн хөдөлгөөний нөлөөллийг бууруулах.

Энэ удирдлагын төлөвлөгөө, ОНИЭМАААБ-ын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд гурван зорилтыг биелүүлж, 7.2-т нарийвчлан өгүүлсэн гүйцэтгэлийн үндсэн үзүүлэлтээр хэмжиж үнэлнэ.

5.3 Орон нутгийн болон бусад гол оролцогч талууд

Дараах орон нутгийн болон бусад оролцогч талууд тус удирдлагын төлөвлөгөөтэй хамааралтай ажилладаг.

Оролцогч тал	Сонирхож/хамтран ажиллах чиглэл
Эрүүл мэнд, спортын яам	Салбарыг хамарсан эрүүл мэндийн хууль тогтоомж, бодлого боловсруулах, төлөвлөх, зохицуулах, эрүүл мэндтэй холбоотой үйл ажиллагаа, стандартын хэрэгжилтийг удирдах, хангах үүрэгтэй Монгол улсын Засгийн газрын захиргааны төв байгууллага. Эрүүл мэндийн салбар ЭМЯ/СЯ (70%) ЭМДС ⁷ (25%), иргэд/хандивлагчдаас (5%) санхүүждэг.
Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв (өмнө нь НЭМХ)	Бодлого хэрэгжүүлэхэд дэмжих, ЭМЯ-ны үйл ажиллагаанд мэргэжлийн туслалцаа үзүүлэх ЭМЯ-ны харъяа эрдэм шинжилгээний байгууллага
Аймгийн ЭМГ	Аймгийн түвшинд нийгмийн эрүүл мэнд, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний бодлогыг хэрэгжүүлэх, санхүүгийн болон эд материалын нөөцийг үр дүнтэй хуваарила, зарцуулах үүрэгтэй.
Аймгийн эмнэлэг	Хоёрдугаар шатны үйлчилгээ үзүүлдэг нэгдүгээр шатлалын эрүүл мэндийн байгууллага
Баян – Овоо, Манлай сум дах	Сумын хүн амд анхан шатны тусламж үйлчилгээ

⁷ ЭМДС – эрүүл мэндийн даатгалын сан

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Сумын эмнэлэг Ханбогд дах Сум дундын эмнэлэг	үзүүлдэг эрүүл мэндийн төв байгууллага. Энэ бол эрүүл мэндийг дэмжих, урьдчилан сэргийлэх, клиникийн болон эмчилгээний дараа үйлчилгээг хамарсан ерөнхий мэргэжлийн тусламж үйлчилгээ юм. Хөрш зэргэлдээ сумд нэлээд их хүн амтай, зохих байршилд үйлчилдэг сумын эмнэлэг рүү дараагийн шатны зөвлөгөө үйлчилгээ авахуулахаар өвчтөнийг шилжүүлдэг.
Хууль зүйн яам	Архи тамхины хэрэглээ, замын хөдөлгөөний аюулгүй байдал, эрүүл мэндтэй холбоотой бусад асуудлаар ухуулга сурталчилгаа, бусад дэмжлэг үзүүлэх ажил өрнүүлэх
Хүн амын хөгжил, нийгмийн хамгааллын яам	Амьжиргааны түвшинг дээшлүүлэх талаарх ухуулга сурталчилгаа, болон бусад ажил өрнүүлэх
ДЭМБ	2010-2016 онд дэмжлэг үзүүлэхээр ЭМЯ-аар дамжуулан ажиллах ЭМТБ ⁸ , ХБӨОГ ⁹ -ээс сэргийлж хянах, эрүүл мэндтэй холбоотой МХЗ, эрүүл мэнд, аюулгүй байдал, орчны эрүүл мэндийн менежментийг сайжруулах
НҮБ-ын бусад байгууллагууд НҮБ-ын ДОХ-той тэмцэх байгууллага, НҮБХАС	ХДХВ, ДОХ-оос сэргийлж хянах
АХБ	(i) хэд хэдэн аймагт (ӨГ ороогүй) ЭМСХХ ¹⁰ , Дэд бүтцийн салбарт ХДХВ-ээс сэргийлэх төсөл (2013 оны 4-р сар хүртэл сунгасан бөгөөд ӨГ багтсан), (iii) Зүүн өмнөд говийн төв суурин, хил орчмын хот суурин газрыг хөгжүүлэх төслийг (ХБ сум) тус тус санхүүжүүлж буй.
ДБ	Тогтвортой амьжиргаа II төсөлд ОТ нөлөөллийн бүс багтсан (2012 оны 6-р сард дуусна); "Шинэ тутам халдварт өвчин гарахад бэлэн байх чадавхийг бэхжүүлэх" төсөл (2012 оны 9-р сард батлагдсан)
ДОХ, Сүрьеэ, хумхаа өвчинтэй тэмцэх ГС ¹¹	Үндэсний хэмжээнд ХДХВ, ДОХ, сүрьеэ өвчнөөс урьдчилан сэргийлж хянах (2013 оны 6-р сард дуусна)
АНУ- Монголын МСС ¹²	Улс даяар ХБӨО-ийн чадавхи бэхжүүлэх, сэргийлэх, эрт илрүүлэх, удирдах (2013 онд дуусах ба сунгахгүй)

⁸ ЭМТБ- эрүүл мэндийн тогтолцоог бэхжүүлэх

⁹ ХБӨОГ-халдварт бус өвчин, осол гэмтэл

¹⁰ ЭМСХХ – эрүүл мэндийн салбарын хөгжил хөтөлбөр I, II, III, IV, V төсөл

¹¹ ГС – ДОХ, Сүрьеэ, хумхаа өвчинтэй тэмцэх Глобал сан

¹² ММСС- Мянганы сорилын сан

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Иргэний нийгэм	Харилцан ашигтай боломж, санаачилга гарган нөлөөллийн бүсийн хүн амын эрүүл мэндийг ерөнхийд нь сайжруулахын тулд мэргэжлийн холбоод, орон нутгийн ТББ, ашгийн төлөөх хувийн хэвшлийн байгууллага.
Харилцааны хороо	Харилцааны хороо нь Өмнөговь аймаг, ОТ ХХК болон Хамтран ажиллах орон нутаг дахь Түншлэгч Сумдын хоорондын аливаа хамтын ажиллагаанд хяналт тавьж ажиллана. Энэ нь орон нутгийн засаг захиргаа, орон нутгийн төлөөлөгчид болон ОТ ХХК-ийн үйл ажиллагаа хариуцсан ахлах менежерүүд ОТ Төслийн үйл ажиллагаанаас Өмнөговь аймаг болон Түншлэгч сумдад тулгарч буй өнгөрсөн, одоо болон ирээдүйн нөлөөллийг хэлэлцэж, дүгнэх зорилгоор хоорондоо тогтмол уулзана. Уулзалт нь дараах үндсэн хоёр зорилготой байна: (а) Орон нутгийн оролцоо шаардсан аливаа Үүрэг, Амлалтын талаар олон талыг хамарсан, ил тод хэлэлцүүлэг өрнүүлэх; (б) ХДС-д Ирүүлсэн саналын талаарх баримтуудыг хянан хэлэлцэж, түүний хэрэгжих боломж, дарааллын талаар ХДС-ийн Санхүүжилтийн шалгуур, ялангуяа засаг захиргааны бодлого, төлөвлөлт, ОТ Төслийн урт хугацааны хөгжлийн чиглэл болон Талуудын урт хугацааны тогтвортой хөгжлийн талаарх нэгдсэн алсын төсөөллийг харгалзан үзэж, ХДС-ийн Удирдах зөвлөлд зөвлөмж өгөх. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг Хамтын ажиллагааны гэрээний Нэмэлт хавсралт 2-с харна уу.
Говийн оюу хөгжлийг дэмжих сан	ХДС 2015 оны 9-р сард биеэ даасан хуулийн этгээд болон байгуулагдсан. Хамтын гэрээг хэрэгжүүлэх механизмыг хариуцан ажиллана. ХДС нь Хамтран ажиллах орон нутгийн нийгмийн дэд бүтэц, эдийн засгийн оролцоог өргөжүүлэхэд чиглэсэн Төсөл, Хөтөлбөрүүдэд дэмжлэг үзүүлэх замаар Өмнөговь аймгийн иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагын сайн сайхан байдал, чадавхыг нэмэгдүүлэхийг зорино. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг Хамтын ажиллагааны гэрээний Нэмэлт хавсралт 3-с харна уу.

5.4 УДИРДЛАГЫН ХЯНАЛТУУД

Дээр толилуулсан тодорхойлогдсон нөлөөлөл болон боломжуудыг үндэслэн дараах хяналтын арга хэмжээг Оюу Толгойн ашиглалтын үе шатанд авах болно.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Орон нутгийн байгууллага, орон нутгийн иргэдийг чадваржуулах замаар тогтвортой хөгжлийг дэмжихэд ихэнхи тохиолдолд ОТ-н Орон нутгийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын хөтөлбөрийг Хамтын ажиллагааны гэрээний хүрээнд хэрэгжүүлнэ.

Удирдлагын хяналтыг хэрэгжүүлэхэд дараах гол зарчмуудыг ашиглана:

- Илрүүлсэн, шууд, сөрөг нөлөөг бууруулах удирдлагын хяналтыг ОТ хэрэгжүүлэх бөгөөд үүнийг ОТ дангаараа хариуцана.
- Ирээдүйн нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх төсөл, хөтөлбөрийг Хамтын ажиллагааны гэрээ болон ХДС-гаар дамжуулан удирдан зохицуулна (үр дүнг БОНБДХ-аар хянан шалгана).
- Удирдлага хяналтын арга хэмжээг хэрэгжүүлээгүй, Хамтын ажиллагааны гэрээ, ХДС-гийн аль ч хөтөлбөрийн хүрээнд хангалттай шийдвэрлэж чадаагүй ирээдүйд учрах аливаа шууд сөрөг нөлөөллийг ОТ хариуцна.

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Хүснэгт 2: Удирдлагын үндсэн хяналтууд

Д/д	Сэдэв/ Чиглэл	Хэрэгжилт/ Үйл ажиллагаа	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах тал	Шалгах арга хэрэгсэл
CHS S01	Зам тээврийн осол ихсэх	Тээвэрлэлт	Малчид, эмзэг бүлэг, сумын захиргаа зэрэг орон нутгийн гол оролцогч талуудтай зөвлөлдөн орон нутаг, гол замуудын дагуу зам тээврийн аюулгүй ажиллагааны мэдлэг ойлголт өгөх хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх (Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын хөтөлбөр - Халдварт бус өвчин, гэмтлийн эрсдлийг бууруулах)	Орон нутгийн харилцааны хэлтэс	Аудитын тайлан Олон талт хамтын ажиллагааны тайлан
CHS S02	Орон нутгийн иргэд төслийн үйл ажиллагаан аас үүсэх аюулд өртөх	Барилга, тээвэр	Орон нутгийн харилцааны ажилтнууд орон нутгийн аюулгүй байдалд нөлөөлж болзошгүй, төсөлтэй холбогдон гарах аюул, төслийн үйл ажиллагааны өөрчлөлтийн талаар малчид, эмзэг бүлэг, бусад оршин суугчдад тогтмол шинэ мэдээлэл өгнө.	Орон нутгийн харилцааны хэлтэс	ОНХ-ийн Үйл ажиллагааны бүртгэл
CHS S03	Орон нутгийн иргэд төслийн үйл ажиллагаан аас үүсэх аюулд өртөх	Барилга, тээвэр	Төслийн талбайн гадна өрнөх үйл ажиллагаанаас орон нутагт үзүүлж болзошгүй эсрдлийг тооцох ба боломжит тохиолдол бүрт эрсдлээс зайлсхийх буюу эсрдэлийг сааруулах арга хэмжээ авна. Талбайгаас өөр бусад газар явагдах барилгын ажлын талаар ойр орчмын оршин суугчдад урьдчилан мэдэгдэнэ. Мэдээлэл яг цагтаа, зохистой, хүртээмжтэй байдлаар нөлөөлөлд өртсөн эмзэг бүлэг, иргэдэд хүрсэн байна. ОНХ нь Газар хөндөх зөвшөөрлөөр (ГХЗ) дамжуулан талбайн гаднах барилгын ажлын тухай мэдээллийг авах	Орон нутгийн харилцааны хэлтэс	ОНХ-ийн Үйл ажиллагааны бүртгэл. ГХЗ-ийн бүртгэл

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Д/д	Сэдэв/ Чиглэл	Хэрэгжилт/ Үйл ажиллагаа	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах тал	Шалгах арга хэрэгсэл
			ба болзошгүй нөлөөлөлд өртөх магадлалтай нутгийн иргэд/өрхийн гишүүдтэй зөвлөлдөж ГХЗ-ийн хяналтын хуудас бөглөх замаар шаардлагатай аливаа хариу арга хэмжээг тодорхойлно – хийгдэж байгаа.		
CHS S04	Халдварт өвчний тохиолдол ихсэх	Хүн амын шилжилт хөдөлгөөний менежмент	Олон нийтэд тулгуурласан ХДХВ/ДОХ, БЗДХ, сүрьеэгээс сэргийлэх хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх (Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын хөтөлбөр - Халдварт өвчний хөтөлбөрийг үзнэ үү) НҮБ-ын Хүн амын сантай хамтран Залуучуудын хөгжил төслийг хэрэгжүүлж, ХБ суманд залууст ээлтэй бэлгийн амьдрал, нөхөн үржихүйн үйлчилгээний хангамжийг сайжруулах – явагдаж байгаа	Орон нутгийн харилцааны хэлтэс 2015 оноос цааш. ОНХ болон НҮБ-ын Хүн амын сангийн, Залуучуудын хөгжил төслийн баг	2011 – 2017 Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын хөтөлбөр хэрэгжүүлэх 2015 оноос хойших НҮБ-ын Хүн амын сангийн, Залуучуудын хөгжил төслийн явцын тайлан
CHS S05	Хувийн аюулгүй байдал болон сайн сайхан байдал алдагдах	Хүн амын шилжилт хөдөлгөөний менежмент	Нийгмийн эрсдэлийн үнэлгээний хүрээнд хүний наймааны эрсдэлийн үнэлгээг хийж, эдгээр эрсдэлийг жил болгон эргэн хянах ба зохистой нөхцөлд эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх (ОТ-н хяналт, нөлөөллийн хүрээнд нийцүүлэн). Орон нутгийн захиргаа, төрийн бус байгууллагатай хамтран хүний наймаатай холбоотой асуудлын талаар мэдлэг ойлголт өгөх (гол төлөв хүчээр биеийг нь үнэлүүлэх) (Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын хөтөлбөр - Нийгмийн зөрчилтэй холбоотой эрсдэл бууруулах хөтөлбөрийг үзнэ	ОНХ ОНХ, НҮБ-ын Хүн амын сангийн ЗХТ-ийн баг	ХҮБ-ын хүн амын сангийн явцын тайлан Хамтын ажиллагааны тайлан

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Д/д	Сэдэв/ Чиглэл	Хэрэгжилт/ Үйл ажиллагаа	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах тал	Шалгах арга хэрэгсэл
			ҮҮ)		
CHS S07	Эрүүл мэндийн үйлчилгээ үзүүлэгчдийн хүчин чадал	Хүн амын шилжилт хөдөлгөөний менежмент	Яаралтай тусламж/эмнэлгийн үйлчилгээ үзүүлэгч нарын чадавхийг бэхжүүлэх, хөрөнгө оруулах үйл ажиллагааг үргэлжлүүлнэ. Үүнийг 2015 оноос хойш Хамтын ажиллагааны гэрээний Нэмэлт хавсралт 8 - Нийгмийн суурь үйлчилгээ (эрүүл мэнд, боловсрол, мэргэжлийн сургалт, хөдөлмөр эрхлэлт) – ээр дамжуулан хэрэгжүүлнэ.	2011-2015 ОНХ 2015 оноос хойш ОНХ, ХАГ—ний Харилцааны хороогоор дамжуулан хэрэгжүүлнэ.	2011 – 2015 Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын хөтөлбөр хэрэгжүүлэх 2015 оноос хойш ХАГ байгуулж, хэрэгжүүлэх
CHS S08	Үүссэн онцгой байдлын нөлөөлөлд өртөх	Онцгой байдлын үед авах арга хэмжээ	Нөлөөлөлд өртсөн олон нийтийн талаар мэдээлэл, харилцаа холбоо, мэдэгдэх стратеги, журмыг багтаасан олон нийтэд нөлөөлж болзошгүй осол зөрчилд авах арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах. Мөн түүнчлэн ОТ-н журмаар олон нийттэй холбоотой тусламж үйлчилгээг удирдан зохицуулна.	ЭМААБОАБО Н-ийн хэлтэс (үндсэндээ ОНХ, ERT, аюулгүй байдлын баг) Олон нийтийн мэдээлэл харилцааны хэлтэс	Мэдээлэл харилцааны стратегийг боловсруулах

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Д/д	Сэдэв/ Чиглэл	Хэрэгжилт/ Үйл ажиллагаа	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах тал	Шалгах арга хэрэгсэл
CHS S09	Малчид зэрэг орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд	Оюутолгойн эргэн тойрны иргэдийн эрүүл мэндийг хамгаалах	Аймгийн статистикийн хэлтсээс¹⁴ гаргадаг эрүүл мэндийн гол үзүүлэлтүүд, Оюу Толгойн үйл ажиллагаатай шууд эсвэл шууд бусаар холбоотой байж болох илэрсэн аливаа ноцтой өөрчлөлтийг хянаж, цаашид судлан зохих стратегийг боловсруулна. 2014 онд малчдын эрүүл мэндийн суурь мэдээллийг бий болгох, малчдын эрүүл мэндийг сайжруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд оролцогч талуудын үүрэг хариуцлагыг тодорхой тогтоох зорилгоор малчдын амьдрах нөхцөл, эсрүүл мэндийн байдлын судалгааны төсөл хэрэгжүүлсэн. Үүнийг 2015 оноос хойш Хамтын ажиллагааны гэрээний Нэмэлт хавсралт 8 - Нийгмийн суурь үйлчилгээ (эрүүл мэнд, боловсрол, мэргэжлийн сургалт, хөдөлмөр эрхлэлт) – ээр дамжуулан хэрэгжүүлнэ.	2011-2015 ОНХ 2015 оноос хойш ОНХ, ХАГ-ний Харилцааны хороогоор дамжуулан хэрэгжүүлнэ – хийгдэж байгаа	2015 оноос хойш ХАГ-г байгуулж, хэрэгжүүлэх Хяналт шинжилгээний тайлан
CHS S10	Талбайн аюулгүй ажиллагааны ба харуул хамгааллын албаны ажилтнууд	Орон нутгийн иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах	ОТ нь дараах үйл ажиллагааг явуулна: Аюулгүй байдал хангах үйл ажиллагааг Хүний эрх аюулгүй байдлыг хангах тухай сайн дурын зарчмуудын дагуу явуулна. Аюулгүй байдал, хүний эрхийн талаарх сургалтанд өөрийн ажилчид болон гүйцэтгэгчдийг хамруулж, харуул хамгааллын үйлчилгээ үзүүлж буй компанид ажилчиддаа аюулгүй байдал, хүний эрхийн явуулахад дэмжлэг үзүүлнэ. Орон нутгийн хууль тогтоомжид зөвшөөрснөөр харуул	ЭМААБОАБО Н	ЭМААБОАБОН-ийн хэлтсийн бүртгэл

ОЮУ ТОЛГОЙ ХХК

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Д/д	Сэдэв/ Чиглэл	Хэрэгжилт/ Үйл ажиллагаа	Хяналтын тодорхойлолт	Хариуцах тал	Шалгах арга хэрэгсэл
			хамгааллын ажилтан, үйлчилгээ үзүүлэгчдийн хяналт, үндсэн шалгалтыг явуулна. Орон нутгийг хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор харуул хамгаалалын үйлчилгээ үзүүлж буй компани тогтмол хугацаанд хяналт шалгалт явуулах. Харуул хамгаалалын ажилтнууд хүч хэрэглэх явдлыг хянах журам боловсруулж хэрэгжүүлэх. Харуул хамгааллын ажилтны хүний эрхийн зөрчил, хүч, эрх мэдлээ хэтрүүлэн ашигласан үйлдлийг мэдээлж, шалгах.		
CHS S11	Талбайн аюулгүй ажиллагааны ба харуул хамгааллын албаны ажилтнууд	Орон нутгийн иргэдийн аюулгүй байдлыг хангах	Оюу Толгой бодит хаалт хашилт, хил хязгаар тогтоох (хашаалах г.м), харуул хамгааллын ажилтан ажиллуулах, хяналтын бүсэд байнгын харуултай байлгах, олон нийтэд уурхайн лицензийн талбай, тусгай зөвшөөрлийн талбай, нисэх буудлын талбайн талаар мэдээлэл өгөх зэргээр үйл ажиллагааны хэсгүүдэд нэвтрэх байдлыг хянана.	ЭМААБОАБО Н	Харуул хамгааллын албаны бүртгэл

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

6 ХЭРЭГЖИЛТИЙН ХУВААРЬ

6.1 Удирдлагын төлөвлөгөөний хяналт шинэчлэлт

Тус удирдлагын төлөвлөгөөг 2 жил бүр хянаж, Оюу Толгойн нөхцөл байдалд гарах өөрчлөлт буюу үйлдвэрлэлийн хэрэгцээг тусгахын тулд шаардлагатай өөрчлөлтийг оруулна. ОТ компанийн Орон нутгийн харилцааныхэлтсийн Ерөнхий менежер буюу энэ удирдлагын төлөвлөгөөг хариуцагч төлөвлөгөөнд өөрчлөлт оруулах үүрэгтэй.

Үйл ажиллагааны журамд хэрэв бодит өөрчлөлт оруулах шаардлагатай бол (ОТ ЭМААБО-ны удирдлагын системд заасан өөрчлөлтийн удирдлагын журамд тодорхойлсноор) энэ удирдлагын төлөвлөгөөг “шаардлагын дагуу” шинэчилж болно.

6.2 Хэрэгжүүлэхээр товлосон хугацаа

Тус удирдлагын төлөвлөгөөтэй холбоотой хэрэгжилтийн гол үе шатуудыг доор харуулав. ГҮҮ-ээр илэрсэн зүйлсд үндэслэн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг жил бүр үнэлэх ба хяналт шинжилгээний арга хэмжээг доорх хэсгүүдэд тайлбарлав.

Хүснэгт 3: Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх гол үе шатууд 2015 оноос хойш

Оролцогч талын бүлэг, байршил	Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө (нарийвчилсан)	Хамтран ажиллах хэлтэс	Хугацаа
Ханбогд сум дундын эмнэлэг	ХДС-гаар дамжуулан малчдын эрүүл мэндийн төсөл хэрэгжүүлэх	ОТ ЭМААБООН	2016
Ханбогд сум дундын эмнэлэг Аймгийн Эрүүл мэндийн газар	ХБ, БО, МЛ, ДЗ сумдын эрүүл мэндийн гол үзүүлэлтийг хянах	ОТ ЭМААБООН	2016
Ханбогд сум дундын эмнэлэг Аймгийн Эрүүл мэндийн газар	ХДС-гаар дамжуулан Орон нутгийн эрүүл мэндийн системийг сайжруулах, тогтворжуулах	ОТ ЭМААБООН	2016
Ханбогд сум дундын эмнэлэг Аймгийн Эрүүл мэндийн газар	НҮБ-ын хүн амын сан Залуучуудын хөгжил төсөл	ОТ Боловсон хүчин, бүтэц зохион байгуулалтын хэлтэс	2016

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Орон нутгийн эрүүл мэндийн халамж үйлчилгээ, боловсролын байгууламж ДЭМБ, НҮБ Хүн амын сан, ЮНИСЕФ	Холбогдох хамтын ажиллагаа	ОТ ЭМААБООН ОТ Боловсон хүчин, бүтэц зохион байгуулалтын хэлтэс	2016

7 ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ

7.1 Хяналт шинжилгээний шаардлагуудын тойм

Төслийн стандартуудыг хангахын тулд ашиглалтын шатанд хэрэгжүүлэх хяналт шинжилгээний арга хэмжээг (Хэсэг 4:Төслийн стандартуудыг үзнэ үү) энэ хэсэгт тодорхойлсон.

Хяналт шинжилгээгээр төслийн стандартыг хангаагүй тохиолдол илэрвэл магадлан шинжилж, засч залруулах арга хэмжээг тодорхойлно. (эх сурвалж Оюутолгой ЭМААБОУТ-оос үзнэ үү)

7.2 Гүйцэтгэлийн гол үзүүлэлтүүд

Дараах хүснэгтэд төлөвлөгдөж буй нөлөөлөл бууруулах стратегиудын үр дүн, ахицыг үнэлэх гүйцэтгэлийн үндсэн үзүүлэлтүүд болон холбогдох үндсэн хяналт шинжилгээний үйл ажиллагааг нэгтгэн үзүүлэв.

Гүйцэтгэлийн үндсэн үзүүлэлтүүд нь Хэсэг 0-т заасан зорилтуудтай нийцэх бөгөөд хяналт шинжилгээний арга хэмжээ нь үүнийг хэмжих боломж олгоно.

Хүснэгт 4: Гүйцэтгэлийн үндсэн үзүүлэлт, хяналт шинжилгээний үйл ажиллагаа – Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдал

Д/д	ГҮҮ	Зорилт
С-КРІ 01	Энэ төлөвлөгөөний Хүснэгт 2-т тодорхойлсон Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын арга хэмжээг зөрчсөн тохиолдлын нийт тоо	Бууруулж, тэг болгохыг зорих
С-КРІ 02	Халдварт болон халдварт бус өвчин, гэмтлийн тоо	1000 оршин суугчдын дунд халдварт болон халдварт бус өвчин, гэмтлийн тоо үлэмж ихсэхгүй байх

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Д/д	ГҮҮ	Зорилт
С-KPI 03	Санал гомдол барагдуулах удирдлагын системд бүртгэгдсэн нутгийн иргэдээс гаргасан орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдалтай холбоотой гомдлын тоо	Бууруулж, орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдалтай холбоотой санал гомдлыг улам багасгах
С-KPI 04	Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагааны талаар мэдэгдсэн зөрчлийн тоо	Бууруулж, тэг болгохыг зорих

7.3 Хяналт шинжилгээний үндсэн үйл ажиллагаа

Төслийн үйл ажиллагаа, хүн амын шилжилт хөдөлгөөн орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл хэрхэн үзүүлж буйг үнэлэхийн тулд хяналт шинжилгээний үндсэн үйл ажиллагаа нь эрүүл мэндийн гол үзүүлэлтэд чиглэнэ. Хүн амзүйн холбогдох бүлгээр (хүйсээр) мэдээллийг цуглуулж, дүн шинжилгээ хийнэ.

Хяналт шинжилгээний үндсэн арга хэмжээнүүдийг доор тодорхойлов.

Хүснэгт 5: Хяналт шинжилгээний үндсэн арга хэмжээ

Д/д	Сэдэв/ Чиглэл	Арга зам	Давтамж	Байршил
CHSSm01	Орон нутгийн иргэдийн аюулгүй байдал	Оюу Толгойн ажилчид болон орон нутгийн иргэд холбогдсон зөрчлийн тоо	Хагас жилээр	Уурхайн нөлөөлөлд өртсөн сумд
CHSSm02	Замын хөдөлгөөн, тээвэр	Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын сургалтад хамрагдсан орон нутгийн иргэдийн тоо	Хагас жилээр	Уурхайн нөлөөлөлд өртсөн сумд
CHSSm03	Орон нутгийн эрүүл мэндэд гарах өөрчлөлт	Аймгийн эрүүл мэндийн статистикийн гол үзүүлэлтийн дүн шинжилгээ Орон нутгийн иргэдийн дунд зохион байгуулсан эрүүл мэндийн асуудлыг дэмжиж зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо	Хагас жилээр	Уурхайн нөлөөлөлд өртсөн сумд
CHSSm04	Малчдын эрүүл мэнд	Эрүүл мэндийн өдөрлөгт оролцсон малчдын тоо	Хагас жилээр	Ханбогд сум

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

Д/д	Сэдэв/ Чиглэл	Арга зам	Давтамж	Байршил
		Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдаж буй малчдын тоо		
CHSSm05	Нийгмийн зөрчил	Орон нутгийн иргэдийн дунд зохион байгуулсан нийгмийн зөрчлийн талаар мэдлэг боловсрол олгох семинарын тоо	Хагас жилээр	Ханбогд сум
CHSSm06	Эрүүл мэндийн үйлчилгээний чадвар	Орон нутгийн эмч мэргэжилтнүүдийн дунд зохион байгуулсан сургалт семинарын тоо	Хагас жилээр	Уурхайн нөлөөлөлд өртсөн сумд

8 СУРГАЛТ

Оюу Толгой компанийн бүх ажилчид, гэрээт гүйцэтгэгчид нь эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын талаарх суурь сургалт, түүнчлэн эрүүл мэндийн мэдлэг олгох, *Кэмпийн дотоод дүрэм*, *Ёс зүйн журмын талаарх* сургалтад хамрагддаг (HR-ST-01). Харуул хамгаалалтын албан хаагчид (хүний эрх, хүч хэрэглэхийг оролцуулан), жолооч нар (ОТ-10-С3-PLN-001 Тээврийн удирдлагын төлөвлөгөөнд тусгасны дагуу), тээвэрлэлтийн маршрутын дагуу зэрэг уурхайн талбайгаас гадуур үйл ажиллагаанд оролцдог үндсэн ажилчид нэмэлт тусгай сургалтад хамрагдана.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

9 АУДИТ БА ТАЙЛАГНАЛ

9.1 Аудит

Тогтмол шалгалтыг тухайн үйл ажиллагааг хариуцсан болон ЭМААБООАБОН – ийн ажилтан хийж, уурхайн тусгай зөвшөөрлийн талбайн гаднах үйл ажиллагаанд тохирох байдлаар үйл ажиллагааны өргөн хүрээний, түүнчлэн орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын асуудлыг хамарна.

9.2 Баримт бичгийн гадаад аудит

ОТ-н үйл ажиллагаа энэхүү төлөвлөгөөтэй нийцэж байгаа эсэхийг Төслийн санхүүжилтийн байгаль орчин нийгмийн асуудлын бие даасан зөвлөхийн хяналт шалгалтын айлчлалаар Рио Тинто-н ЭМААБООН Бизнесийн нийцлийн аудитын хөтөлбөрийн хүрээнд тогтмол үнэлэх болно.

9.3 Баримт бичгийн хадгалалт

Аудит, шалгалт болон зөрчлийн бүртгэлийг Баримтжуулалт ба Баримт Бичгийн Хяналт журмын элемент 8 болон Мэдээлэл ба Бүртгэлийн Удирдлагын журмын элемент 15-т тус тус заагдсаны дагуу удирдах болно.

Дотоод болон гадаад аудитын үр дүн, холбогдох зөрчил болон авах арга хэмжээг бүртгэхдээ Рио Тинто компнийн Бизнесийн Шийдэл системийг ашиглана.

Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө		
Хүчин төгөлдөр болох огноо: 2013.09.01	Баримт бичгийн дугаар: ОТ-10-PLN-0001-М	Хувилбар: 1.2

10 БАРИМТ БИЧГИЙН ХЯНАЛТ

Файлын нэр	RD-10-PLN-0001-М- Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө
Тодорхойлолт	Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа, аюулгүй байдлын удирдлагын төлөвлөгөө
Эхийг зохиогч	Шуркагийн Байгальмаа, ОНХийн Ерөнхий менежер
Үүсгэсэн огноо	2013.09.01
Баталсан албан тушаалтан	ОТ-н Гүйцэтгэх хороо
Баталсан огноо	2013.09.01
Өөрчлөлтийг бүртгэх дугаар	##

Эрсдлийн зэрэглэл	Үнэлгээ хийсэн огноо	Үнэлгээ хийсэн албан тушаалтан	Хянах хугацаа	Дараагийн хянах огноо
Дунд	2013.09.01	Шуркагийн Байгальмаа, ОНХийн Ерөнхий менежер	2 жил	2015.09.01

Хувилбар	Хянан засварласан огноо	Зохиогч	Баталсан	Хянан засварласан тэмдэглэл
1.0	2013.09.01	Шуркагийн Байгальмаа, ОНХийн Ерөнхий менежер	ОТ-н Гүйцэтгэх хороо	Баталсан хувилбар.
1.1	2013.11.23	Л.Мөнхцацрал	ОТ-н Гүйцэтгэх хороо	Баримт бичгийн дугаарлалтыг засч, баримт бичгийг хянав.
1.2	2015.08.01	Г.Сугар, Ш.Байгальмаа, Д.Маоний	Шуркагийн Байгальмаа, ОНХийн Ерөнхий менежер	ОТ-НОС 2015-15 Шинэчилсэн байнгын хяналтаар Хамтын ажиллагааны гэрээг нэгтгэн оруулав.